ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲ್

ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರು

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ತುಳುಕತೆಕುಲು

'TULU SHORT STORIES FOR CHILDREN' SERIES
'MAMI MARMAL' by Dr. Gananatha Shetty Ekkaru
Published by Karnataka Tulu Sahitya Academy, Corporation Building, Lalbhag, Mangalore - 575003.

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ	:	1998
ಬೆಲೆ	:	ರೂ. 15
ಪುಟಗಳು	:	26
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ	:	ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಪ್ರಕಾಶಕರು	:	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಹಕ್ಕುಗಳು	:	ಅಕಾಡೆಮಿ
ಅಕ್ಷರ ಸಂಯೋಜನೆ	:	ಆಕೃತಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ಸ್, ಮೈದಾನ 4ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಮಂಗಳೂರು - 575001
ಮುದ್ರಣ	:	ಪ್ರಕಾಶ್ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಬೈಕಂಪಾಡಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ, ನವ ಮಂಗಳೂರು - 575010

ಜೋಕುಲೆಗಾದ್ ತುಳು ಕತೆಕುಲು - 12

ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲ್

ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರು

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು - 575003.

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆನ ಮದಿಪು

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪ್ರಾರ್ಕ್‌ಡ್‌ದಿಂಚಿ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಪಂಡೊಂದು ಬತ್ತಿಂಚಿ ಅಜ್ಜಿ ಕತೆಕುಲು, ಪಾಡ್ದನದ ಕತೆಕುಲು ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ನಮ್ಮ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಅಕ್‌ಲ್ನ ಚರಿತ್ರೆನ್ ತೆರಿಪಾಯಿನ ಕಲ್ಪಾಯಿನ ವಿದ್ಯೆಲು. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್, ಸಿರಿ, ಅಬ್ಬಗೆ ದಾರಗೆ, ದೇವು ಪೂಂಜೆ, ಅಗೋಳಿ ಮಂಜಣೆ, ಪುಳ್ಕೂರು ಬಾಚೆ, ಪರತಿ ಮಂಗಣೆ ಇಂಚ ಏತೇತೋ ಆಂಜೊವು ಪೊಂಜೊವೆಲೆನ ಪುದರ್‌ಲೆನ್ ಕತೆಕ್‌ಲೆನ್ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಕೇಂಡೊಂದು ಕಲ್ತೊಂದು ಮಲ್ಲೆ ಆತೆರ್. ಒಂಜಿ ಕಾಲದ ಅಜ್ಜಿ ಅಜ್ಜೆರ್ನಕುಲು ಪುಳ್ಳಲ್ಲೆಗ್ ಪನೊಂದಿತ್ತಿನ ಕತೆಕ್ಲೆಡ್ ಕುಸಾಲ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್, ಕುಸೆಲ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕನಕಟ್ಟುನ, ಗೇನ ಪುಟ್ಟಾವುನ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ತೆಲ್ತ್ ತೆಲ್ತ್‌ದ್ ಬಂಜಿ ಉರ್ಕಾವುನ ಉಲ್ಲಾಸ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚ ತೆಲಿಪುನ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪುನ ಪೊಸ ಲೋಕೊಗು ಪೋಪುನ, ಪೊಸ ಸಾದಿ ಪತ್ತುನ, ಪೊಸ ವಿದ್ಯೆಲೆನ್ ತುಳುವೆರ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್‌ನೆ ಅಕ್ಲೆನ ಅಜ್ಜಿ ಕತೆಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಅಜ್ಜಿ ಕತೆಕ್ಲೆ, ಪಾಡ್ದನದ ಕತೆಕ್ಲೆ ರುಚಿನ್ ನಮ್ಮ ಪೊಸ ಕಾಲದ ತುಳುವ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಪುಟ್ಟವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಆಸೆ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದವು. ಅಂಚಾದ್ ಈ 20 ತುಳು ಕತೆ ಬೂಕುಲೆನ್ ತುಳು ಸಾಹಿತಿಲೆಡ ಬರೆಪಾದ್ ಕತೆಕ್‌ಲೆಗ್ ಬೋಡಾಪಿನ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ಸೇರ್ಪಾದ್ ಬೂಕುಲೆ ಮೋನೆಲೆಗ್ ರಂಗ್ ಪಾಡ್ಪಾದ್ ತುಳು ಜೋಕುಲೆ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ಪಾಡೊಂದುಂಡು.

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ 1994ಟ್ಟ್ ಈ ಕತೆ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆಪವುನ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್‌ದೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರ್‌ದ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪುನ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. 20 ಜನ ಸಾಹಿತಿಲ್ನಕುಲು ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ಸೇರ್ದ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಈ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಲಾವಿದೆರ್ನಕುಲು ಈ ಬೂಕುಲ್ನ ಮೋನೆದ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ಲ ಉಳಯಿದ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ಲ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಆಂಡ 1995ಟ್ಟ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಸ್ತಿತ್ವೊಡು ಇಜ್ಜಂದಿನೆಡ್ದಾದ್‌ಲಾ, 1996ಟ್ಟ್ ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಪೊಸ ಜುವ ಕೊರ್ನಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್‌ದ ಯೋಜನೆ ಉಂತುದು ಪೋಯಿನೆಡ್ದಾದ್‌ಲಾ ಬೊಕ್ಕ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪಣವುದ ತಾಪತ್ರಯೊಲೆಡ್ದಾದ್‌ಲಾ ಈ 20 ಬೂಕುಲೆನ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸೊ ದುಂಬು ದುಂಬೇ ಪೋಂಡು. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಎಂಚಲಾ ಮನಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಈ ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸೊನು ಕೋಡಿ ಎತ್ತವೊಡುಂದು ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಈ 20 ಬೂಕುಲೆನ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

ಈ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ತುನ ಮಾತ ತುಳು ಸಾಹಿತಿಲೆನ್ಲಾ, ಅವೆಕ್ಕ್ ಚಿತ್ರ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ತಿ ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮೋಕೆಡ್ ನೆನೆತೊಂದುಂಡು. ಉಂದೆಟ್ಟ್ **ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲ್** ಕತೆ ಬೂಕುನು ಪೊರ್ಲುಡು ಮೊಡೆದ್ ಕೊರಿನ **ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ** ಎಕ್ಕಾರು ಮೆರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೊಂದುಲ್ಲೆ. ಈ ಬೂಕುಗು ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಆಕೃತಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ಸ್‌ದ ಕಲ್ಲೂರು ನಾಗೇಶ್ ಬೊಕ್ಕ ನಳಿನಿ ಸುವರ್ಣ ಮೊಕ್ಲೆಗ್ಲಾ, ಕಡಮೆ ಕಾಲೊಡು ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಗೆಡ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಪ್ರಕಾಶ್ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಬೈಕಂಪಾಡಿ ಇಂದೆತ್ತ ದನಿ ಕೆ.ಎಂ. ಶಂಕರ ಪ್ರಭು, ಬೊಕ್ಕ ಬಳಗೊದಕುಲೆನ ಸಹಾಯೊನು ಅಕಾಡೆಮಿ ಏಪಲಾ ನೆನೆತೊನುಂಡು.

ಮಂಗಳೂರು

20.5.1998

ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ

ಮಾಮಿ - ಮರ್ಮಲ್

ಒಂಜಿ ಮಾಮಿಲಾ, ಒಂಜಿ ಮರ್ಮಲ್‌ಗೆ. ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲೆಗ್ ಗುರ್ತ ಪಾಡ್‌ದ್ ದೀದ್ ಪೋಪಿನಿಗೆ ನುಪ್ಪುಗು, ಕಜಿಪುಗು ಮಾತ. ಮಾಮಿ ಮಗಲ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಯಿನ ತುಯೋಲುಗೆ ಮರ್ಮಲ್. ಒಂಜಿ ಅರ್ಧ ಸೇರ್ ಅರಿತ್ತ ನುಪ್ಪುಲಾ, ಒಂಜಿ ಲತ್ತನೆದಾ ಕಜಿಪುಲಾ ಮಲ್ತೊ‌ಲುಗೆ. ಕಜಿಪುಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಉಂದೆನ್ ಉನೆರೆಂದ್ ಕುಲ್ಲಾಗ ಮಾಮಿ ಬತ್ತೊಲುಗೆ. ಮಾಮಿ ಬತ್ತಿನ ತೂದು, ಉಂದೆನ್ ಕೊಡಪನೊಡು ಪಾಡೊಂಡೊಲುಗೆ. ಸೀದಾ ಗುವೆದಡೆ ಪೋಯಲುಗೆ ನೀರ್ ಕನೆರೆಂದು. ಅವುಲಾಂಡಲಾ ಉನ್ಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್, ಅಡೆ ಪೋನಗ ಪೂರಾ ಪೊಂಜೊವುಲು ಬತ್ತೆರ್ಗೆ. ಅವುಲು ನಾಚಿಗೆ ಆಂಡ್‌ಗೆ, ಅಲ್ಪನೆ ಒಂಜಿ ದೇವೆರ್ನ ಗುಡಿ ಉಂಡುಗೆ, ಸೀದಾ ಗುಡಿಕ್ ಪೋಯಲುಗೆ. ಗುಡಿಕ್ ಪೋದು ಕೊಡಪನೊಡು ದೀತಿನಾ ಪೂರಾ ಉಂಡೊಲ್ಗೆ. ಉನ್ನಗ ದೇವೆರ್ ಮೋನೆಗ್ ಕೈ ಪತ್ಯೆರ್ಗೆ. ಮೋನೆಗ್ ಕೈ ಪತಿನ್ ತೂದು ಮೋಲು ಉಂಡೊಲು ಬತ್ತೊಲು ಸೀದಾ. ಮನದಾನಿ ಬಟ್ರ್ ಪೂಜೆಗ್ ಪೋನಗ ದೇವೆರ್ ಮೋನೆಗ್ ಕೈ ಪತ್‌ದೆರ್‌ಗೆ. ಅರಸುಲ್ಡ ಪನ್ಪೆರ್ಗೆ ದೇವೆರ್ ಮೋನೆಗ್ ಕೈ ಪತ್‌ದೆರ್ ದಾದ ಮಲ್ಪುನುಂದು. ಅಪಗ ದೇವೆರ್ನ ಮೋನೆದ್ದ್ ಕೈ ದೆಪ್ಪಯಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ತನ್ನ ಅರ್ಧ ರಾಜ್ಯ ಬುಡುದು ಕೊರ್ಪೆಂದ್ ಅರಸು ಪನ್ಪೆರ್‌ಗೆ. ಏರೆರ್ ಮಾತ ಪನ್ನಗಲಾ ದೇವೆರ್ ಮೋನೆದ್ದ್ ಕೈ ದೆಪುಜೆರ್. ಆತ್ ಪೊರ್ತಾನಗ ಮೋಲು (ಮರ್ಮಲ್) ಪಂಡೊಲುಗೆ ಪೋದು - "ಅರಸುಲೆ ಅರಸುಲೆ ದೇವೆರ್ನ ಮೋನೆದ್ದ್ ಕೈ ದೆಪ್ಪುಂಡ ದಾದ ಕೊರ್ಪರ್. ಅಪಗ ಅರ್ಧ ರಾಜ್ಯ ಬುಡು ಕೊರ್ಪೆಂದ್" ಅರಸುಲು ಪಂಡೆರ್.

ಮೋಲು ದೇವೆರ್ ಇತ್ತಿನಾಡೆ ಪೋಯೊಲುಗೆ ಗುಡಿಕ್ಕ್ - 'ಯಾನ್ ಮಾಮಿಗೆದ್‌ರಾಯಿ ಮರ್ಮಲ್‌ಂದ್ ಗೊತ್ತುಜ್ಜಾ ದೇವೆರೆ, ವೋನೆರ್ದ್ ಕೈ ದೆಪ್ಪುವರಾ ಕುಂಟು ದೆರ್ತ್‌ದ್ ತೋಜಾವೊಡಾ?" ಪಂಡೊಲುಗೆ. ದೇವೆರ್ ವೋನೆರ್ದ್ ಕೈ ದೆತ್ತೆರ್.

ಮನದಾನಿ ಪುಲ್ಯ ಕಾಂಡೆ ಪೋನಗ ದೇವೆರ್ ವೋನೆರ್ದ್ ಕೈ ದೆಯಿದೆರ್. ಆತ್ ಆಯಿನೆ ಅರಸುಲ್ಡ ಪಂಡೊಲುಗೆ ಎಂಕ್ ಅರ್ಧ ರಾಜ್ಯ ಬುಡು ಕೊರ್ಲೆ 'ಹಾ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಅರ್‌ಸುಲ್ ಅರ್ಧ ರಾಜ್ಯ ಬುಡು ಕೊರಿಯೆರ್‌ಗೆ.

ಬುಡು ಕೊರ್ದು ಆನಗ ಮೋಲು ಪನ್ಪೊಲುಗೆ, ಮಾಮಿ - 'ದೇವೆರ್ನ ಕೈ ದೆಪ್ಪಾಯಿನಾಲ್ ನಮನ್ ದೀವೋಲ ಮಗಾ, ನಿನ್ನ ಬೊಡೆದಿನ್ ಕೆರ್ಕ, ನಿನ್ನ ಬೊಡೆದಿನ್ ಕೆರ್ಕ' ಪನ್ಪುಲುಗೆ. 'ಆವುಂದ್ ಮಗೆ ಪಂಡೆಗೆ. ಅಪಂಡ ಎಂಚಪ್ಪ ಕೆರ್ಪಿನಿಂದ್ ಕೇಂಡೆ. 'ಕೆರಿಯೆರೆ ಯಾನ್ ಕೆರ್ಪೆಂದ್' ಪಂಡೊಲು. ಮಾಮಿ ಬಾರ್ ಮೆದುಪುವೊಲು ವೋಲು (ಮರ್ಮಲ್). ಮಾಮಿ ಅಡಿತೊಂದು ಅಡಿತೊಂದು ಪೋಯೊಲು. ಒಂಜಿ ಪೆಟ್ಟ್ ಪಾಡಿಯೊಲು, ಮೋಲು ಮತಿಗೆಟ್‌ದ್ ಮಗ್‌ರಿಯೊಲು. ಅಪಗ ವೊಲೆನ್ ಅಂಚೆನೆ ಪಜೆಟ್ ಪೊದ್ದಿದ್ ದೀಯೆರ್. ರಾತ್ರಿಡ್ ತುದೆ ಬರಿಟ್ ಕಾಟ ಗೂರಿಯೆರ್. ಅಪ್ಪೆನಾ, ಮಗೆನಾ ವೊಲೆನ್ ಪತ್ತೊಂದ್ ಪೋಯೆರ್.

ಪತೊಂದು ಪೋದು ಕಾಟೋಡು ದೀನಗ ತೂತ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇಜ್ಜಿ ತೂ ಕೊರಿಯೆರೆ. ಅವೆನ್ ತೂಯೆರ್ ವೊಕುಲು "ಈ ಪೋಯಡ ಯಾನ್ ದೀತಿನ ನಿಕ್ಕ್ ತಿಕ್ಕಂದ್, ಯಾನ್ ನಿನನ್ ಬುರ್ದ್ ಪೋಯೆಡ ನಿಕ್ಕ್ ಪೋಡಿಗೆ ಆವ್. ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಪೋದು ತೂತ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕನಕ್ಕ ಪಂಡೆರ್. ಉಂದೆನ್ ತೂದು ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ತೂತ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕನೆರೆ ಪೋಯೆರ್. ತೂತ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕನೆರೆ ಪೋನಗ ವೊಲೆಗ್ ಎಚ್ಚರ ಆಂಡ್. ಅಲ್ತೆ ತಿರ್ತ್ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಕೊಡಿಡ್ ಕುಲ್ಲಿಯೊಲು.

ವೊಕುಲು ತೂತಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಮೋಲು ದಾನೆ ಮಲ್ತೊಲು, ಸೀದಾ ಬತ್ತೊಲು ಒಂಜಿ ಅತ್ತಸದ ಮರಟ್ ಕುಲ್ಲಿಯೊಲ್. ಮರಟ್ ಕುಲ್ದ್ ಆನಗ, ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲಡೆ ನಾಲ್ ಜನ ಕಲುವೆರ್ ಪೊಗ್ಗುದಿನಕ್ಕುಲು ಬಂಗಾರದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆನ್ ಕಂತ್‌ದ್ ಅತ್ತಸದ ಮರತ್ತ ಮುದೆಲ್‌ಡ್ ಅವೆನ್ ಪಾಲ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಪಾಲ್ ಮಲ್ಪುನಗ, ವೊಲ್ ಆಯ ತತ್ತ್‌ದ್ ಜೆಯಿದಿನಾಲ್ ಡಬ್ಬ್ ವೊಕ್‌ಲ್ನ ಮೇಲ್‌ಗ್ ಬೂರಿಯಾಲ್. ವೋಕಲ್ನ ಮೇಲ್‌ಗ್ ಬೂರ್ನಗ ಈ ಕಲುವೆರ್ ಬಂಗಾರ್‌ನ್ ಬುಡಿಯೆರ್. ಬಲಿತೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಪೂರಾ ಗಂಟ್ ಕಟೊಂಡೊಲು. ಬೊಲ್ಪು ಬೊಲ್ಪಾನಗ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತೊಲು. ಮಾಮಿಯೆ ಮಾಮಿಯೆ ಬಾಕಿಲು ದೆಪ್ಪುಲೆಂದ್ ಪಂಡೊಲು. ಅಪಗ ಬಾಕಿಲ್ ದೆತ್ತೆರ್. ಬಾಕಿಲ್ ದೆತ್ತ್ ಆನಗ ಬಂಗಾರ್ ದುಡ್ಡುನ್ ಮಾತಾ

ಗಂಟ್ ಕಟೊಂದು ಬಯ್ಪೊಲು. 'ಅವು ಏರ್ ಕೊರ್ನಿ ಮಾತಾ' ಮಾಮಿ ಕೆಂಡೋಲ್. ಅವೆ, ಅವು ಯಾನ್ ಪೋಯಿಲೆಕನೆ ಉಪ್ಪಡ್ ಪಾಡ್ಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತಿನಿ. ಉಪ್ಪಡ್ ಪಾಡುನ ತೂದು ಯಮ ಧರ್ಮರಾಯೆ ಎನ್ನ ಉಪ್ಪಡ್‌ಡ್ ಕುಸಿಯಾದ್ ಎಂಕ್ ಬಕ್ಷಿಸ್ ಕೊರ್ದ್ ಕಡಪುಡಿನಿಂದ್ ಪಂಡೊಲು ಮೋಲು.

ಅಂಚ ಪನ್ನಗ, ಮೋಲು ಅಪ್ಪೆ ಸುರು ಮಲ್ತೋಲು - 'ಅಂದ ಮಗಾ ನಿನ್ನ ಬೊಡೆದಿಗೆ ಆತ್ ಕೊರ್ನಗ ಎಂಕ್ ದಿಂಜ ಕೊರುವೆರ್. ಯಾನ್ ಬಾರಿ ಉಪ್ಪಡ್ ಪಾಡುನೆಟ್ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನಾಲ್ ಎನನ್ ಕೆರ್, ಎನನ್ ಕೆರ್‌ಂದ್. ಇಂಬೆ ಅಪ್ಪೆನ್ ಕೆರಿಯೆ. 'ಅಪ್ಪೆನ್ ಕೆರ್ದ್ ಅಂಚೆನೆ ತುದೆಟ್ ಕಾಟ ಗೂರಿಯೆರ್. ಕಾಟ ಗೂರ್ದ್ ಆನಗ ಮೋಲು ತೂತ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪತೊಂದೇ ಪೋಯೊಲು. ಅವುಲು ತೂ ಕೊರಿಯೆರ್, ಪೊತ್ತಯೆರ್' ಪೊತ್ತದ್ ಆನಗ ಮನದಾನಿ ಇಂಬೆ ಕೇಂಡೆ - 'ಈ ಮನದಾನಿ ಬೈದ, ಅಪ್ಪೆ ದಾನೆ ಬತ್ತ್‌ಜೆರ್. ಅಪ್ಪೆ ದಾನೆ ಬತ್ತ್‌ಜೆರ್‌ಂದ್. ಅಯಿಕ್ ಮೋಲು ಪನ್ಪೊಲು 'ಯಮ ಧರ್ಮರಾಯೆ ಬುಡೊಡೆ ಇರ್ನ ಅಪ್ಪೆನ್. ಉಪ್ಪಡ್ ಕುಸಿಯಾದ್, ದಿನೊಲಾ ಇಂಬೆ ಕೇನುನು, "ಅಪ್ಪೆ ಏಪ ಬರ್ಪರ್?".... ಅಡೆ ಆಂಡ್.

ಪಂಡಿನಾರ್ : ಸುಂದರಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಎಕ್ಕಾರು
ಮರ್ಜಿರೆ ಮನೆ,
ಎಕ್ಕಾರು ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ
ಮಂಗಳೂರು, ದ.ಕ.

ಅಪ್ಪದ ಕಥೆ

ಒಂಜಿ ಮಾಮಿ ಇಲ್ಲಗ್ ಅಪರೂಪೊಗು ಒರಿ ಮರ್ಮಯೆ ಪೋಯೆಗೆ. ಪೋನಗ ಅವುಲು ಅಪರೂಪೊಗು ಅಪ್ಪ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಮರ್ಮಯೆ ಇತ್‌ನೇಟ ಅವೆನ್ ತಿನ್ತ್‌ಜೆ. ಅವೆನ್ ತಿನ್ನಗ ಮರ್ಮಯಗ್ ರುಚಿ ಆಂಡ್. ರುಚಿ ಆದ್ ನೆತ್ತ ಪುದರ್ ದಾದ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇಂಡೆ. ಕೇನಗ ಮಾಮಿ ಪಂಡಲ್ ನೆತ್ತ ಪುದರ್ 'ಅಪ್ಪ' ಪಂಡ್‌ದ್. ಐಕ್ ಬನ್ನಗ ಎನ್ನ ಬೊಡೆದಿಡಲಾ ಉಂದೆನ್ ಮಲ್ಪುರೆ ಪನೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ 'ಅಪ್ಪ ಅಪ್ಪ' ಅಂದ್ ನೆನೆತೊಂದು ಬರ್ಪೆ. ಬನ್ನಗ ಒಂಜಿ ಕಲ್ಲ್ ದಂಟ್‌ಂಡ್. ದಂಟ್‌ನಗ ಅಪ್ಪ ಅಪ್ಪಾಂದ್ ಪನೊಂದಿತ್ತಿನ ಹುಪ್ಪಾ ಹುಪ್ಪಾ ಆಪುಂಡು. ಅಂಚೆನೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬೊಡೆದಿಡ ಪನ್ಪೆ. ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಕೋಡೆ ಹುಪ್ಪಾ ಅಡ್ಯೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ವೆರ್.

ಈಲ ಅಂಚನೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ಯಾನ್ ಬೇಲೆಗ್ ಪೋದು ಬನ್ನಗ ಈ ಹುಪ್ಪಾ ಅಡ್ಯೆ ಮಲ್ಪೊಡು" ಪನ್ದ್ ಪೋಪೆ. ಮೋಲೆಗ್ ಹುಪ್ಪಾ ಪಂಡ ದಾದಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ. ಇಂಬೆ ಬೇಲೆಡ್ದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಹುಪ್ಪಾ ಓಲುಂಡು ಕೇನುವೆ. ಆಲ್ ಪನ್ಪಲ್ ಎಂಕ್ ಗೊತ್ತಿದ್ದಿ. ಯಾನ್ ಮಲ್ತಿಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಲ್. ಐಕ್ ಇಂಬ್ಯಗ್ ಕೋಪ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬುಡೆದಿಗ್ ಒಂಜಿ ಪೆಟ್ಟ್ ಬುಡಿಯೆ. ಅಪಗ ಆಲ್ ಅಯ್ಯೋ ಅಪ್ಪಾ.. ಅಯ್ಯೋ ಅಪ್ಪಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡುವಲ್. ಆತ್ ಪೊರ್ತಾನಗ ಆಯೆಗ್ ಅಪ್ಪದ ನೆನಪು ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಅಪಗ 'ಅಪ್ಪ' ಅಡ್ಯೆ ಪನ್ಪೆ. ಅಂಚೆನೆ ಆಲ್ ಅಪ್ಪ ಮಲ್ಪುವಲ್. ಅಪ್ಪ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಕುಲು ತಿಂದೆರ್.

ಪಂಡಿನಾರ್ : ಸುಂದರಿ ಶೆಡ್ತಿ, ಎಕ್ಕಾರು
ಮರ್ಜಿರೆ ಮನೆ
ಎಕ್ಕಾರು ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ
ಮಂಗಳೂರು ದ.ಕ.

ತಾಂಟೆ, ಮೋಂಟೆ ಬೊಕ್ಕ ತೌತೆ

ರಡ್ಡ್ ಜನ ಪಲಯಲ್ಲು. ಒರ್ತಿ ತಂಗಡಿಲಾ ಇತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಪಲಯಲ್ಲು ತಾಂಟೆಲಾ, ಮೋಂಟೆಲಾ ತಂಗಡಿ ತೌತೆ. ಒಂಜಿ ದಿನ ತಾಂಟೆಲಾ ಮೋಂಟೆಲಾ ಕಂಡೊಗು ದಪ್ಪೆರೆ ಎರು ಬುಡೊಂದು ಪೋಯೆರ್. ಅಡೆ ಒಂಜಿ ರಕ್ಕಸೆ ಬತ್ತೆ. ನಿಕುಲು ಎಂಚಿನಾ ದಪ್ಪುನಿ? ಯಾನ್ ದಪ್ಪುವೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ದಪ್ಪೆರೆ ಪತ್ತ್‌ಯೆ. ದಪ್ಪೆರೆ ಪತ್ತ್‌ದ್ ರಡ್ಡ್ ಸುತ್ತು ತಿರ್‌ಗ್‌ದಾನಗ ಬಡ ಆಪುಂಡು ಪಂಡೆ. ಅಯಿಕ್, ಪೋ ಎಂಕ್ಲೆನ ಇಲ್ಲಲ್ ತಂಗಡಿ ತೌತೆ ಉಳ್ಳಳ್. ರಡ್ಡ್ ಗಂಜಿ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಉಣ್ ಪಂಡೆರ್. ಇಲ್ಲಲ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ವನಸ್ ಕೇಂಡೆ. ವನಸ್ ಕೊರುಪುಜಿ ಪಂಡಳ್. ಅಂಚ ಪಿರ ರಕ್ಕಸೆ ಕೊರುಪಜಳೂ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆತ್ತ್ ಪಂಡೆ. ತಾಂಟೆಲಾ, ಮೋಂಟೆಲಾ ಕೊರುದೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆತ್ತ್ ಪಂಡೆರ್. ಮೋಲೆಗ್ ಕೇಂಡ್, ಅಂಡ ಇಂಬ್ಯೆ ಉಣೆಯೆರೆ ಪೋತುನಾಯೆ ತೋಜುಜೆಂದ್ ದಪ್ಪುನಲ್ತ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತೆರ್. ಬತ್ತ್‌ದ್ ತೌತೆ, ತೌತೆಂದು ಲೆಪ್ಪುನಗ ತೌತೆ ಇಜ್ಜಳ್. ಅಳೆನ್ ನಾಡೊಂದು ಪಿರಾನೆ ಪೋಯೆರ್.

ಮೊಕುಲು ಪೋನಾಗ, ಒಂಜಿ ಪಕ್ಕಿ ತುಳ್ಳು, ತುಳ್ಳೊಂದು ಸೈತ್ ಪೋಂಡು. ಅಪಗ ಮೆಗ್ಗ್ ಪಂಡೆ. "ಅಲಾ ಅಣ್ಣ, ಪಕ್ಕಿ ತುಳ್ಳು ತುಳ್ಳೊಂದು ಸೈತ್ ಪೋಂಡು. ಕೊಂದರೊಡಾ

ಪಂಡೆ". "ಬೊರುಚಿ ಮೆಗ್ಯೆ, ನಮ ತಂಗಡಿನ್ ನಾಡೊಂದು ಪೋಯಿ" ಪಂಡೆ. ಮೆಗ್ಯೆ ಆವಂದ್ ಪಂಡೆ. ಪೋದು ಪಕ್ಕಿನ್ ಕೊನತ್‌ದು ಮುಟ್ಟೆನ್ ಪಲಯಗ್ ಕೊರಿಯೆ. ಅಟ್ಟೆನ್ ಆಯೆ ತಿಂದೆ. ಅಯಿರ್ದ್ ದುಂಬು ಪೋನಗ ಒಂಜಿ ಮೊರಂಟೆ ಮೊಕ್‌ಲೆನ್ ತೂದು ತುಳ್ಳು ತುಳ್ಳುದ್ ಸೈತ್ ಪೋಂಡು. "ಅವಾ ಅಣ್ಣಾ, ಮೊರಂಟೆ ಸೈತಿನಿ, ನಮಕ್ ಕೊನತ್‌ದ್ ತಿನೊಡ್" ಪಂಡೆ ಮೆಗ್ಯೆ. "ಬೊರುಚಿ ಮೆಗ್ಯ ನಮ ಪೋಯಿ, ನಮ್ಮ ತಂಗಡಿ ತೌತೆ ಇಜ್ಜಳ್ ಅತ್ತ" ಪಂಡೆ ಪಲಯೆ. "ಅವು ಆವಂದ್" ಪಂಡೆ. ಕೊನತ್‌ದು ಮುಟ್ಟೆನ್ ಪಲಯಗ್ ಕೊರ್ದು ತುಂಡುನು ಆಯೆ ತಿಂದೆ. ದುಂಬು ಪೋಯೆರ್. ದುಂಬು ಪೋನಗ ಒರಿ ಒಂಜಿ ಉಜ್ಜೆರ್ ಕೊನೊಪೆ. "ಅವಾ ಅಣ್ಣಾ ಉಜ್ಜೆರ್ ಕೊನಪುನಿ. ನಮ ತಂಗಡಿ ತೌತೆಗ್ ಬಾರ್ ಎಡ್‌ಪೆರೆ ಬಾರೀ ಸೋಕು" ಪಂಡೆ. "ಬೊರುಚಿ ಮೆಗ್ಯ, ನಮ್ಮ ತಂಗಡಿ ತೌತೆ ಓಳು ಉಳ್ಳಳಾ ದಾನ್ನ, ನಮ ಪೋಯಿ" ಪಂಡೆ. ಆಯನ್ ಅಂಚಿ ನೂಕಿಯೆ. ಈ ಉಜ್ಜೆರ್‌ನ್ ತಾಂಟೆ ಕೊನ್‌ದ್ ಬತ್ತೆ. ಅಯಿರ್ದ್ ದುಂಬು ಪೋನಗ ಒರಿ ಒಂಜಿ ಬೆರ್‌ಮುರ ಕೊನೊಪೆ. "ನಮ್ಮ ತಂಗಡಿ ತೌತೆಗ್ ಕುಂಟು ಅರ್ದ್‌ದ್ ಆಜಿಡೆರೆ ಬಾರೀ ಸೋಕು" ಪಂಡೆ ತಾಂಟೆ. "ಬೊರುಚಿ ಮೆಗ್ಯ, ನಮ ಪೋಯಿ" ಪಂಡೆ ಪಲಯೆ. ಆಯನ್ ಅಂಚಿ ನೂಕುದು ಪಾಡಿಯೆ, ಈ ಬೆರ್‌ಮುರನ್ ಕೊನತೆ.

ಇಂದೆನ್ ಪುಗಲೆಡ್ ದೀವೊಂದ್ ಸೀದಾ ಪೋಯೆರ್. ದುಂಬು ಪೋನಗ ಒರಿ ಒಂಜಿ ಮುಂಡೆ ಕೊನೊಪೆ. ನಮ್ಮ ತಂಗಡಿ ತೌತೆಗ್ ಮೀಯರೆ ಬಾರೀ ಸೋಕು. ಅಯಿನ್ ಕೊನರೊಡು ಪಂಡೆ ತಾಂಟೆ. ನಂಕ್ "ಬೊರುಚಿ ಮೆಗ್ಯ ನಮ್ಮ ತಂಗಡಿ ತೌತೆ ಓಲ್ಲಲಾ ದಾನ್ನ, ಪೋಯಿ" ಪಂಡೆ ಮೋಂಟೆ. ಅವು ಆವಂದ್ ಪಂಡೆ, ಪೋದು ಮುಂಡೆನ್ ಕೊನತೆ, ಅಯಿರ್ದ್ ದುಂಬು ಪೋನಗ ಒರಿ ಒಂಜಿ ತಡ್‌ಪೆ ಕೊನೊ ಪೋಪೆ "ನಮ ತಂಗಡಿ ತೌತೆಗ್ ಅರಿ ಪೊಡೆಪೆರೆ ಬಾರಿ ಅಂದಾಜಿ, ನಮ ಕೊನಕ" ಪಂಡೆ. ನಮ ತಂಗಡಿ ತೌತೆ ಓಲು ಉಳ್ಳಳಾ ದಾನ್ನ ಪೋಯಿ ಮೆಗ್ಯ" ಪಂಡೆ ಪಲಯೆ. ಆವಂದ್ ಪಂಡೆ. ಆಯನ್ ಪತ್ತ್ ನೂಕು ಪಾಡ್‌ಯೆ. ತಡ್‌ಪೆನ್ ಕೊನದ್ ಬತ್ತೆ.

ಇಂದೆನ್ ನಾಲ್ ಬಗೆನ್‌ಲಾ ಪತ್ತೊಂಡೆರ್. ದುಂಬು ಪೋಯೆರ್. ಪೋನಗ ರಕ್ಕಸ ಇಲ್ಲ್ ಮುಟ್ಟ ಆಂಡ್. ತೌತೆ ತೂದು ಪಂಡಳ್, "ಓ ಅಣ್ಣನಕುಳೆ ನಿಕುಲು ದಾಯೆ ಬತ್ತರ್, ಇತ್ತೆ ರಕ್ಕಸ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ನಿಕ್‌ಲೆನ್ ದೀವಯೆ. ಏಳಾನೆ ತಿಂದ್‌ದ್ ಏಳಾನೆ ಬೆರಿಕ್ ಪಾಡೊನೆರೆ ಪೋತೆ" ಪಂಡಳ್. ಕೊನೆಯಿದಿನ ದೆತೊಂದು ತಾಂಟೆಲ ಮೋಂಟೆಲಾ ಅಟ್ಟೊಗು ಪೋಯೆರ್. ಅರಬಾಯಿ ಕೊರುಂದು ಬತ್ತೆ ರಕ್ಕಸೆ. ಆ ನರಪುರಿ ವಾಸನೆ ಬರ್‌ಪುನಿಯೆ, ಎದುರು ತಿಕ್ಕುದವೆರ್‌ಡ ಕಾರೊಳು ಕಾರೊಳು ಅಗ್ಗಿಲೆಕ್ಕ ಅಗ್ಗಿದ್ದುವೆ" ಪಂಡೆ ರಕ್ಕಸೆ. "ರಕ್ಕಸೆ ಇತ್ತಿನಾಡೆ ಏರ್ ಆಂಡಲಾ ಬರ್‌ಯೆರೆ ಉಂಡಾ" ಪಂಡಳ್ ತೌತೆ. ಆಯೆ ಬನ್ನಗ ಅರ್ಧ ಮುಡಿ ಅರಿತ

ಗಂಜಿಲಾ, ಒಂಜಿ ಗೋಣನಾ ಕಜಿಪುಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೀತಲ್ ತೌತೆ. ಬಳಸಿಯಲ್. ಇಂದೆ ಚಾವಡಿದ ನಡುವಣ ಕುಳ್ಳುದ್ ತಿನಿಯರೆ ಸುರುಮಂತೆ. ಸಾದಾರ್‌ನ ಒಂತೆ ತಿನೊಂದು ಬನ್ನಗ ಅಟ್ಟೊಂದುರ್ದು ಮೆಗ್ಯ, "ಅಣ್ಣಾ ಅಣ್ಣಾ ಎಂಕ್ ಪಡಿಕೆ ಬರ್ಪುಂಡ್" ಪಂಡೆ. "ಅಂದ ಮೆಗ್ಯ ರಕ್ಕಸೆಲಾ ಉಳ್ಳೆನೆ ತಿರ್ತ್, ದಾದ ಮಲ್ಪುನಿ" ಪಂಡೆ ಪಲಯೆ. "ಅವು ಮಯಿಪಂದೆ ಎಂಕ್ ಆವಂದ್" ಪಂಡೆ. ರಕ್ಕಸೆ ಕುಳ್ಳುದುನಡೆಗೆ ಮಯಿತೆ. "ಅವು ಎಂಚಿನಯಾ ತೌತೆ ಕಂಕನಿ ಬೂರಿನಿ" "ಅವು ಎಣ್ಣೆದ ಕಲ್ಪಡ ದರಿಂಡ ದಾದನಾ" ಪಂಡಳ್ ತೌತೆ. ಮೊರೆತ್ ಮೊರೆತ್ ಉಂಡೆ ರಕ್ಕಸೆ. ಒಂತೆ ಪೊರ್ತುರ್ದು ಆನಗ "ಅಣ್ಣಾ ಅಣ್ಣಾ ಎಂಕ್ ಒಂಜಿ ಉರ್ಚೆರೆ ಬರ್ಪುಂಡು" ಪಂಡೆ ಮೆಗ್ಯೆ. "ಎಂಚಿನಾ ಮೆಗ್ಯ, ರಕ್ಕಸೆ ಉಲ್ಲೆ" ಪಂಡೆ ಪಲಯೆ. "ಅವು ಆವಂದ್, ಎಂಕ್ ಉರ್ಚೊಡೆ" ಪಂಡೆ ಉರ್ಚಿಯೆ. "ಅವು ಎಂಚಿನಯಾ" ಕೇಂಡೆ ರಕ್ಕಸೆ. "ಅವ ನೈಯಿತ ಕಲ್ಪಡ ದರಿನಿ" ಪಂಡಳ್ ತೌತೆ. ಮೊರೆತ್ ಮೊರೆತ್ ಉಂಡೆಗೆ. "ಅಣ್ಣಾ ಅಣ್ಣಾ ಎಂಕ್ ಒಂಜಿ ಪದಾ ಪನೊಡು ಅತ್ತಾ" ಬೊರುಚಿ ಮೆಗ್ಯ. ರಕ್ಕಸ ನಮುನ್ ದೀವಯೆ" ಪಂಡೆ ಮೋಂಟೆ. "ಅವು ಆವಂದ್ ಎಂಕ್ ಪನೋಡೆ" ಪಂಡೆ. "ಅಪಗ ಪನ್" ಪಂಡೆ. ತಾಂಟೆಲಾ, ಮೋಂಟೆಲಾ, ತಾಂಟೆಲಾ, ಮೋಂಟೆಲಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪದ ಪಂಡೆಗೆ. "ಅವು ಏರವು?" "ಅವು ರಕ್ಕಸ ಮಗೆ ಬೊಕ್ಕಸೆ" "ತುಕ ರಕ್ಕಸ ಮಗೆ ಬೊಕ್ಕಸನ ಕಾರ್ ಜಪುಡಗೆ" ಉದ್ದೋಗು ಬೆರ್‌ಮರ್ ಜಪುಡಾಯೆಗೆ. ಪೋಡಿದ್ ಆಲ್ತ್ ದೂರ ಬಲ್ತೆಗೆ. ಅಲ್ತ್ ಪಿರ ಬತ್ತ್‌ದ್ "ತೂಕ ತೂಕ ರಕ್ಕಸ ಮಗೆ ಬೊಕ್ಕಸನ ಒರ ಕೈ ಜಪೊಡುಗೆ" ಪಂಡೆ. ಉಜ್ವೆರ್‌ನ ಜಪುಡಾಯೆಗೆ. "ವೊಬ್ಬ ಯಾನೆ ರಕ್ಕಸೆ ಯನರ್ದ್ ಮಲ್ಲ ಬೊಕ್ಕಸೆ ಯೇರಪ್ಪಾ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಆತ್ ದೂರ ಬಲ್ತೆಗೆ. "ರಕ್ಕಸ ಮಗ ಬೊಕ್ಕಸನ ನಾಲಾಯಿ ಜಪುಡಗೆ" ಪಂಡೆ. ಬರಾಲಂದ್ ತಡ್‌ಪೆ ಜಪಡಾವುಗೆ. ವೊಬ್ಬ ಯಾನೆ ರಕ್ಕಸೆ, ಯನರ್ದ್ ಮಲ್ಲ ರಕ್ಕಸೆ ಏರಪ್ಪಾ" ಪಂದ್ ಬಲಿತೆಗೆ. ಪಿರಪಾರ್ ಬತ್ತೆ. "ತುಕ ತುಕ ರಕ್ಕಸ ಮಗ ಬೊಕ್ಕಸನ ತರೆ ಜಪುಡಗೆ" ಪಂಡೆ. ಈ ಮಂಡೆನ್ ಜಪುಡಾಯೆಗೆ. "ವೊಬ್ಬ ಯಾನೇ ರಕ್ಕಸೆ. ಯನರ್ದ್ ಮಲ್ಲ ಬೊಕ್ಕಸೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಲಿತೆಗೆ. ಬಲಿತ್ ಬಲಿತ್‌ದ್ ದಂಟ್ ಬೂರುದು ಸೈತೆಗೆ. ಅಯಿರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ತಾಂಟೆಲಾ ಮೋಂಟೆಲಾ ತೌತೆನೊಟ್ಟುಗೆ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಲ್ ಸಂತೋಸಡ್ ಉಲ್ಲೆರ್‌ಗೆ.

ಪಂಡಿನಾರ್ : ದೇವಕಿ, ಬಂಟ್ವಾಳ
ಬಂಟ್ವಾಳ ಅಂಚೆ
ಬಂಟ್ವಾಳ, ದ.ಕ.

ಒಂಜಿ ಏಮೆದ ಮದ್ಮೆ

ಒಂಜಿ ರಾಜ್ಯೊಡು ಒರಿ ಅರಸು ಇತ್ತೆ. ಆಯಗ್ ಬಾಲೆಲು ಇಜ್ಜಿ. ಎನ್ನ ಈತ್ ಮಲ್ಲ ಭೂಮಿಗ್ ಬಾಲೆಲು ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಎತೆಟ್, ತಪಸ್ ಮಲ್ಪುನ ರಿಸಿಕ್‌ಲೆಡ ಕೇನೆರೆ ಕಡಲ್ದ ಬರಿಕ್ ಬರ್ಪೆ. ಸಾದಿಡ್ ಒಂಜಿ ಏಮೆ ದೊಂಬುಗ್ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ತುಲ್ಲೊಂದುಪ್ಪುಂಡು. ಅವೆನ್ ದೆತ್ತ್ ನೀರ್‌ಗ್ ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಪೋಪೆ. ರುಸಿಟ ಎಂಕ್ ಬಾಲೆಲು ಇಜ್ಜಿ. ಬಾಲೆಲು ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ವಾರೊ ಕೊರ್ಲೆ ಪನ್ಪೆ. ರುಸಿ ಈ ದಾನೆ ಪುಣ್ಯ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತಾ ಪನ್ನಗ, ಸಾದಿಡ್ ಒಂಜಿ ಏಮೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಅವೆನ್ ನೀರ್‌ಗ್ ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಬತ್ತೆ ಪನ್ಪೆ. ಅಪಗ ರುಸಿ, ಈ ಪೋಲ, ನಿಕ್ಕ್ ಬಾಲೆಲು ಆಪುಂಡು ಪಂದ್ ವಾರೊ ಕೊರ್ದ್‌ ಕಡಪುಡುವೆ. ಅಂಚನೆ ಆಯನ ರಾಣಿ ಬಂಜಿನಾಲ್ ಆಪೊಲು. ಅರಮನೆಡ್ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಬಾರೀ ಸಂತೋಷ ಆಪುಂಡು. ಆಂಡ ರಾಣಿ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಏಮೆನ್ ಪೆದ್ಯೊಲು. ಅರಸಗ್ ಬಾರೀ ದುಕ್ಕೊ ಆಪುಂಡು. ರಾಣಿ ಬುಲಿತೊಲು. ತೂವರೆ ಬತ್ತಿನಕುಲು ಅಲೆಗ್ ಹಲ್ಕಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಆಂಡಲ ರಾಣಿ ಅವೆನ್ ತಾಂಕ್‌ದ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಪುವೊಲು. ಒಂಜಿ ದಿನ ಅರಸಡ ತನ್ನ ಮಗೆ ಏಮೆಗ್ ಪೊಣ್ಣು ತೂವರೆ ಪನ್ಪೊಲು. ಅಪಗ ಅರಸೆ ಎನ್ನ ಮಗಕ್ಕ್ ಏರ್ ಪೊಣ್ಣು ಕೊರ್ಪೆರ್ ಪನ್ಪೆ. ಆಂಡಲ ಬೊಡೆದಿನ ಒತ್ತಾಯೊಗು ತನ್ನ ಬಂಟೆರೆನ್ ಪೊಣ್ಣು ತೂವರೆ ಕಡಪುಡುವೆ. ಆಂಡ ಏರ್ಲಾ ಮದ್ಮೆ ಆವರೆ ಕೇನುಜೆರ್. ಒಂಜಿ ಊರ್ದ ಅರಸುಗ್ ನಾಲ್ ಜನ ಪೊಣ್ಣುಲು ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಅಕ್ಲೆಡಲಾ ಎನ್ನ ಮಗನ್ ಮದ್ಮೆ ಆಯರ್ಡ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯೊನೇ ಕೊರ್ಪೆಂದ್ ಅರಸು ಪನ್ತೆಂದ್ ಬಂಟೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಪಗ ಅರಸುನ ಎಲ್ಯ ಮಗಲ್ ಯಾನ್ ಏಮೆನ್ ಮದ್ಮೆ ಆಪೆ. ಆಂಡ ಎಂಕ್ ಆಯೆ ಏಳ್ ಕಡಲ್ದ ಅಪೆದಿಕ್ ಪೋದು ಗೆಂಡ ಸಂಪಿಗೆನ್ ಕಂತ್ ಕೊರೊಡು ಪನ್ಪೊಲು. ಈ ಸಮಾಚಾರನ್ ಅರಸು ಇಲ್ಲಡ್ ಬೊಡೆದಿಡ ಪನ್ಪೆ. ತನ್ನ ಮಗಕ್ ಉಂದೆನ್ ಕಣೆರೆ ಸಾಧ್ಯಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಆಯೆಗ್ ಮದ್ಮೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪೆ. ಅಪಗಾ ಉಂದೆನ್ ಕೇನ್ನ ಏಮೆ ಸೀದಾ ಪೋಪುಂಡು. ಪೋನಗ ಸಾದಿಡ್ ತನ್ನ ಏಮೆದ ಓಡು ಲಕ್ಕಾದ್ ಪುದೆಲ್‌ಡ್ ದೀದ್ ರಾಜಕುಮಾರ ಲೆಕ್ಕ ಆಪೆ. ತಪಸ್ಸು ಮಲ್ಪುನ ರಿಸಿಕ್ಲೆಡ ಸಾದಿ ಕೇನ್ದ್ ಸೀದಾ ಕಡಲ್ ದಾಟ್‌ದ್ ಬರ್ಪೆ. ಅವು ಪೊಣ್ಣುಲೆನ ರಾಜ್ಯ. ನಾಲ್ವೆರ್ ಪೊಣ್ಣುಲು ಕುಂಟು ದೆತ್ತ್ ದೀದ್ ನೀರ್ಡ್ ಮೀಯೊಂದುಪ್ಪುವೆರ್. ಅಪಗ ಆಯೆ ಅಕ್ಲೆನ ಕುಂಟುಲೆನ್ ಪತೊಂದು ಬರಿತ ಮರಟ್ ಪೋದು ಕುಲ್ಲುವೆ. ಮೀಯಿನ ಪೊಣ್ಣುಲು ಇಂಬೆಡ ಕುಂಟುನು ಕೇನ್ನಗ, ತನ್ಕ್ ಗೆಂಡ ಸಂಪಿಗೆನ್ ಕೊರ್‌ಂಡ ಕುಂಟು ಕೊರ್ಪೆ ಪನ್ಪೆ. ಅಂಚೆನೆ ಅಕ್ಲು ಗೆಂಡ ಸಂಪಿಗೆನ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿ ವೀಣೆನ್ಲಾ ಕೊರ್ಪೆರ್. ನಿಕ್ಕ್ ಕಷ್ಟ ಬನ್ನಗ ಅವೆನ್ ಬಾರ್‌ಸಾಲ. ಎಂಕುಲು ಸುಬುರೊ ಆದ್ ನಿನ್ನ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಮಲ್ಪುವ ಪನ್ಪೆರ್.

ಆಯೆ ಊರುಗು ಬನ್ನಗ ರಿಸಿ ಅಡ್ಡ ಕಟ್ಟುವೆ. ಅಪಗ ಆಯೆ ವೀಣೆ ಬಾರ್‌ಸಾವೆ. ಅಪಗ ನಾಲ್ವೆರ್ ಪೊಣ್ಣುಲು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆದ್ ರಿಸಿಕ್ ಚಾಮರ ಬೀಜುವೆರ್. ಅಪಗ ರಿಸಿ ಒಂಜಿ ಬಲ್ಲ್ ಕೊರ್ದ್ ಉಂದೆನ್ ಬೀಜಿಯಡ ಏರೆನ್ಲಾ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕನಪುಂಡು, ಉಂದೆನ್ ದೆತೊಂದು ವೀಣೆ ಕೊರ್ಲಾ ಪನ್ಪೆ. ವೀಣೆ ಕೊರ್ದು ಬಲ್ಲ್‌ನ್ ದೆತೊನುವೆ. ದುಂಬು ಪೋನಗ ಬಲ್ಲ್‌ನ್ ಬುಡುದು ಪನ್ಪೆ ಆ ಋಷಿನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ವೀಣೆ ದೆತೊಂದು ಬಲ ಪಂಡ್ದ್. ಅಂಚನೆ ವೀಣೆ ದೆತೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡು. ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ರಿಸಿನ ಕೈತಲೆ ಪೋದು ವೀಣೆ ಬಾರ್ಸ್ನನಗ ಆ ನಾಲ್ವೆರ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆದ್ ಅರೆಗ್ ಚಾಮರ ಬೀಸುವೆರ್. ಅಪಗ ರಿಸಿ ಪನ್ಪೆರ್, ಇಂದ ಎನಡ ಒಂಜಿ ಮಂತ್ರದ ಕೊದಂಟಿ ಉಂಡು, ಉಂದೆನ್ ಬುಡುಂಡ ಏರ್‌ನಲಾ ಮಂಡೆ ಹಾಕ್‌ದ್ ಬರ್ಪುಂಡು, ಉಂದು ಕೊರ್ಪೆ, ವೀಣೆ ಕೊರ್ಲಾ ಪನ್ಪೆ. ಅಂಚನೆ ಆಯೆ ವೀಣೆ ಕೊರ್ದು ಕೊದಂಟಿ ದೆತೊನುವೆ. ದುಂಬು ಪೋನಗ ಕೊದಂಟಿಡ ಪನ್ಪೆ, ಆ ರಿಸಿನ ಮಂಡೆ ಹಾಕ್‌ದ್ ವೀಣೆ ದೆತೊಂದು ಬಲ್ಲಾಂದ್. ಅಂಚನೆ ಕೊದಂಟಿ ಮಂಡೆ ಹಾಕ್‌ದ್ ವೀಣೆ ಕನಪುಂಡು. ಅಂಚೆನೆ ಬನ್ನಗ ರಾಜಕುಮಾರಗ್ ಕುಡೊಂಜಿ ರಿಸಿ ತಿಕ್ಕುವೆ. ಆಯನ ಕೈತಲ್ಲಾ ಅಂಚೆನೆ ವೀಣೆ ಬಾರ್ಸ್ನನಗ ಆ ನಾಲ್ವೆರ್ ಪೊಂಜೊವುಲು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಚಾಮರ ಬೀಸುವೆರ್. ಅಪಗ ರಿಸಿ ಪನ್ಪೆ, ಇಂದ ಎನಡ ಒಂಜಿ ಮಂತ್ರದ ಕತ್ತಿ ಉಂಡು. ಉಂದೆಟ ಪಂಡ ಏರೆನಲಾ ತರೆ ಕಡ್ತ್ ಕನಪುಂಡು. ವೀಣೆ ಕೊರ್ದು ಕತ್ತಿ ದೆತೊನುಲಾ ಪನ್ಪೆ. ಅಂಚನೆ ಆಯೆ ವೀಣೆ ಕೊರ್ದು ಕತ್ತಿ ದೆತೊನುವೆ. ದುಂಬು ಪೋನಗ ಕತ್ತಿಡ ಪನ್ಪೆ, ರಿಸಿನ ಮಂಡೆ ಕಡ್ತ್‌ದ್ ವೀಣೆ ಕನಲಾಂದ್. ಅಂಚನೆ ಕನಪುಂಡ್. ಅಂಚನೆ ಆಯೆ ಅವೆನ್ ಮಾತಾ ಪತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್, ಪುದೆಲ್‌ಡಿತ್ತಿ ಏಮೆದ ಓಡು ದೀದ್, ಗೆಂಡ ಸಂಪಿಗೆದ ಪೂನು ಪತೊಂದು ಬರ್ಪೆ. ಅರಮನೆಟ್ ಸುದ್ದಿ ಆಪುಂಡು, ಬೊಕ್ಕ ಏಮೆಗ್ ರಾಜಕುಮಾರಿಡ ಮದ್ಮೆ ಆಪುಂಡು. ಅಪಗ ಅಲೆಗ್ ನಿರೆಕರೆದಕ್ಲು ಪನ್ಪೆರ್. ಇಂದಾ ಈ ಬೆಂದ್‌ರ್ದ ಉಲಾಯಿ ಬೆಜಕರ್‌ಡ್ ದೆಂಗ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲು, ಏಮೆ ಎಂಚ ಮೀಪುಂಡು ಪಂದ್ ತೂಲಾ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಲ್ ಅಂಚೆನೆ ಬೆಂದ್ರ್ ಬೆಚ್ಚ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತನ್ನ ಕಂಡನೆನ್ ಕಡಪುಡ್ದು ಬೆಜಕರೆಡ್ ದೆಂಗ್ದ್ ಕುಲ್ಲುವಲು. ಆಯೆ ಮೀನಗ ಏಮೆದ ಓಡುನು ಬೆಜಕರ್‌ಡ್ ದೀದ್ ರಾಜಕುಮಾರನ ರೂಪೊಡು ಮೀಪೆ. ಅಪಗ ಆಲ್ ದಿಡ್ಕ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಏಮೆದ ಓಡುನು ಬೆಂದ್ರ್‌ದ ದಿಕ್ಕೆಲ್‌ಗ್ ಪಾಡ್ದ್ ಪೊತ್ತಾವೊಲು. ರಾಜಕುಮಾರನ್ ಪೋದು ಅರಾದ್ ಪತ್ತುವೊಲು. ರಾಜಕುಮಾರಗ್ ಕುಡ ಏಮೆ ಆವರೆ ಆಪುಜಿ. ಬೊಕ್ಕ ನಡತಿ ವಿಸಯೊನ್ ಆಲ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಪನ್ಪೊಲು. ಬೊಕ್ಕ ಆ ಪೊರ್ಲ್‌ದ ರಾಜಕುಮಾರನೊಟ್ಟಿಗೆ ಸುಕೊಟು ಉಪ್ಪುವೊಲು.

ಪಂಡಿನಾರ್ : ಗಿರಿಯಮ್ಮ, ಸಸಿಹಿತ್ಲು
ಮಂಗಳೂರು, ದ.ಕ.

ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆ

ಒರ್ತಿ ಅರಸು ಬೊಡೆದಿ ಉಲ್ಲಲು. ಆಳ್ ಬಂಜೊತ್ತುಜೊಲು. ಒಕ್ಕೆಲ್ಡ್ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲ್ ಉಂಡು. ಅಯಿನ್ ಅಜ್ಜಿ ತಾಂಕುವೊಲು. ಬಾಲೆನ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಪೊಳು. ಉಗ್ರಾಣಿ ಬಾವೆರ್ (ಅರಸುಲೆ ಉಗ್ರಾಣಿ) ಬೇಲೆಗ್ ಪೋಪೆರ್. ಪೋನಗ ಈ ಬಾಲೆ ಮಡಲ್ ಮೊಡುಪುಂಡು. ಅಜ್ಜಿ ನಟ್ಟೆರೆ ಪೋದಿಪ್ಪೊಲು. ಬಾವೆರ್ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುದ ಬಾಲೆನ್ ತೂಪೆರ್. ಬಾಲೆದ ಅಜ್ಜಿ ಸೈಪೊಲು. ಈ ಬಾಲೆನ್ ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆ ಕನಪೆ, ಕಂತ್ ತಾಂಕ್ವೆ. ಬಾಲೆ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಳಾಯಲ್. ಪುರುಷೆ ತಾಂಕೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಉಗ್ರಾಣಿ ಬಾವೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್ "ಅರಸುಲೆ ಅವ್ಲೊಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆ ಉಂಡು. ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುದ" ಅಂದ್. ಅರಸು ಬೊಡೆದಿಡ ಪನಪೆ. ಅಪಗ ಆಲ್ ಪಂಡೊಲು "ಅಪಗ ಆ ಬಾಲೆನ್ ಕನವೊಡು. ಆಯಗ್ ಒಂಜಿ ಕಲಸೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೊರ್ಕ". ಆಯನ್ ಲೆತ್ತುದು ಕಾಸು ಕೊರ್ದು ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆ ಕನಪೆರ್. ಆಲೆನ್ ಅರಸು ಮದ್ಮೆ ಆಪೆರ್. ಕೇನ್‌ನಗ ಅರೆಗ್ ದಂಡ್ ತೋಜುಂಡು. ದಂಡ್ ತೋಜುನಗ ಮೋಲೆಗ್ ಪಂಡೆರ್ "ಇಂದಾ ನಿಕ್ಕ್ ಬಾಲೆಲ್ ಇಜ್ಜಿ ಮೋಲೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡ್ ತೂಲಾ. ಏಳ್ ಉಪ್ಪರ್ಗೆ ತಿರ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಜಪ್ಪಡಾ. ಈ ಇತ್ತಿಲಕ್ಕನೆ ಸುದಾರ್ಪೊಂದು ಉಪ್ಪುಲಾ" ಪಂದ್ ಪೋಯೆರ್.

ಆರ್ ಪೋಯಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಮೋಲು ಸುರು ಮಲ್ತೊಲು "ತಿರ್ತ್ ಪೋ, ಮೂಲು ಕುಲ್ಲರೆ ಬಲ್ಲಿ, ಅಂಚ ಮಲ್ಪು ಇಂಚ ಮಲ್ಪು" ಆರ್ ದಂಡ್‌ಗ್ ಪೋನಗ ಮೋಲು ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಳ್ದ ಬಂಜಿನಾಲ್. ಭಾರೀ ಪೊರ್ಲುದ ಒಂಜಿ ಬಾಯ್ಕೆ ಪಾಡ್ ಪಂದ್ ದೊಡ್ಡು ಪಾಡ್ಯೆರ್ (ದೊಡ್ಡು ಉಂಡೆ) ಮೋಲು ದಾನೆ ಮಲ್ತಲು ಪಂಡ, "ತಾಳ್ಯ ಕೈಡ್ದ್ ಮಗ್ಗದ ಒಂಜಿ ಕುಂಟು ದೆತ್ತೊಲು. ಸಂಪಾಯಿದ ಮುಕ್ಕೆ ಕಂತ್‌ದ್ ಮಾಲೆ ಕಟ್ಯೊಲು, ತರೆಕ್ಕ್ ದೀಯೊಲು ನಿಂಗೊಲರಿತ್ತ ನುಪ್ಪು ಮಲ್ತೊಲು." ಇಂದ ಬಾಯ್ಕೆ ತಿನ್ ಪಂಡೊಲು. ಬಾಲೆ ತಿಂದ್‌ಂಡ್.

ತಿಂದ್‌ದ್ ಅಂಚನೆ ಉಪ್ಪುನಗ, ಮೊಲೆಗ್ ಬೇನೆ ಬರ್ರೆ ಸುರು ಆಂಡ್.ಅಪಗ ಮೋಲು ಉರಕೈ ಕಟ್ಯೊಲು "ಈ ಪಟ್ಟೆಡ್ದೆ ಪಟ್ಟೆ ಲಾಗ್ಯೊಡು" ಪಂದ್ ಪಂಡೋಲು. ಅವು ಕಡೀರ್ ಐಕ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡಾ? ಆತ್ ಪೊರ್ತಾನಗ ಮೋಲು ಪೆದ್ಯೊಲು, ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆ ತಿರ್ತ್ ಬೂರುಂಡು. ಅಪಗ ಮೋಲು ನಾಯಿದ ಕೊಕ್ಕುರ್ಲೆನ್ ಕಂತ್‌ದ್ ಪಾಡ್ಯೊಲು. "ಅರಸುಲೆ ಬುಡಿದೆ ನಾಯಿದ ಕೊಕುರು ಪೆದ್ಯೊಲು" ಪಂದ್ ಅರಸುಲೆಗ್ ಓಲೆ ಕಡವಯಲ್. ಅಪಗ ಅರಸುಲು ಪಿರ ಓಲೆ ಬರೆಯೆರ್ "ಪೆದ್ಯೊಲ್ಡ್ ಪೆದ್ದಡ್. ನನೊಂಜಿ ಪೆದ್ದೊಲು. ಇತ್ತೆ ಐತ ಸುದ್ದಿ ಬುಡ್ಕ, ಪೊರ್ಲುಡ್ ತೂಲ ಅಲೆನ್" ಈ ಬಾಲೆನ್ ದಾದ ಮಲ್ತೊಲು ಪಂಡ ಕೇದಾಯಿದ

ಬಲ್ಯೆಗ್ ದಕ್ಯೊಲು. ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆ ಕಾತೊಂದ್ ಉಲ್ಲೆ. ಆಯೆ ಅಪಗ ನಟ್ಟೆರೆ ಪೋಪುಜೆ. ಇಂಬೆ ಕನಕ್ ನಾಡೊಂದು ಪೋನಗ ಕೇದಯಿದ ಬಲ್ಲೆಡ್ ಬಾಲೆ ಬುಲ್ಪುಂಡ್. ಪೋಯೆ ಬಾಲೆನ್ ದೆತ್ತ್, ಮಟ್ಟೆಲ್ಡ್ ಪಾಡ್ಯೆ, ಪತೊಂದೆ ಆಯನ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋಯೆ. ಪೋದು ನೆಕ್ಕ್ ಬೋಡ್ತಿನಾತ್ ಪೇರ್‌ಗ್ ಪೆತ್ತ ಪೂರಾ ಕಟ್ಯೆ, ಬಾಲೆನ್ ತಾಂಕ್ಯೆ.

ಅರಸುಲು ಕುಡಾ ಬತ್ತೆರ್. ಮೋಲು ಮಾತ್ರ ಗುಟ್ಟು ಬುಡ್ಪುಜೊಲು. ಕುಡ ಅಂಚೆನೇ ಬಂಜಿಗ್ ನೀರ್ ಉಂತುಂಡು. ಮೋಲೆಗ್ ಬಂಜಿ ಬನ್ನಗ ಮೆರೆಗ್ ದಂಡ್ ತೋಜುಂಡ್. ಮೊಲೆಗ್ ಮಾತಾ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕುಡಾ ಪೋಪೆರ್. ಆತ್ ಪೊರ್ತಾನಗ ನೆಟ್ಟ್‌ಲಾ ಅಂಚೆನೆ ಕೈ ಪಿರ ಕಟ್ಯೊಲು ಬಾಲೆ ಪೆದ್ದಾಯೊಲ. ಬಾಲೆ ತಿರ್ತ್ ಬೂರ್‌ಂಡ್. ಅವು ಪೊಣ್ಣು. ಆ ಬಾಲೆನ್ ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆ ಒಲ್ಪ ದಕ್ಕ್‌ವೊಲು ಪನ್ಡ್ ಕಾಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜನ ದೀತೆ. ಮೋಲ್ ಅರಸುಲೆಗ್ ಓಲೆ ಕಡವಯಲ್ "ಅರಸುಲೆ ಬೊಡೆದಿ ಪೆದ್‌ದೋಲು, ಪುಚ್ಚೆದ ಕಿನ್ನಿ ಪೆದ್ಯೊಲು" ಪಂದ್. ಅಪಗ ಆರ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್ "ಪೆದ್ಯೊಲ್ಡ ಪೆದ್ದಡ್ ಅಲೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡು ತೂಲಾ ಬೊಕ್ಕ ಅಲೆಗ್ ಬೋರ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಸಂಪತ್ತ್ ಕೊರು. ನನ ಒಂಜಿ ಪೆದ್ದೊಲು. ಆ ಬಾಲೆನ್ ಕೊನೊಯೊಲು ಮುಂಡೆದ ಬಲ್ಲೆಗ್ ದಕ್ಯೊಲು. ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆ ಬತ್ತ್ ತೂನಗ ಬಾಲೆ ಬುಲ್ತೊಂದು ಉಂಡು. ಪೆಜ್ಯೆ ಜೋಲಿಡ್ ಪಾಡ್ದ್ ಪತ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್ ಸಾಂಕ್ಯೆ. ಅಂಚ ರಡ್ಡ್ ಒಂತೆ ಮಲ್ಲ ಜೋಕುಲಾಂಡ್. ಅಕ್‌ಲೆನ್ ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡ್ ತೂಪೆ.

ಅರಸುಲು ಕುಡಲಾ ಬತ್ತೆರ್. ಮಾಲಿಗೆಗ್ ಪೋಪೆರ್, ತೂಪೆರ್. ಅಲೆಗ್ ಕುಡಲಾ ಬಂಜಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅರೆಗ್ ದಂಡ್ ತೋಜುಂಡ್. ಇಂಚನೆ ತಾಂಕ್‌ಲಾ ಪಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪೋಯೆರ್. ಆಂಡ ಮೋಲ್ನ ಕಸುಬು ಅವ್ವೆ. ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುದ ಆಣ್ ಬಾಲೆ ಪೆದ್ಯೊಲು. ಅವೆನ್ ಕೊನೊಯೊಲು ಇಲ್ಲಲ್ಪದ ತೊಳಸಿದ ಬಲ್ಲೆಗ್ ಕೊಂದು ದಕ್ಯೊಲು. ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆ ಕಾತೊಂದೆ ಉಲ್ಲೆ. ಇಂಬೆ ಪೋಯೆ, ಪೆಜ್ಯೆ ಪತೊಂದು ಬತ್ತೆ.

ಅಂಚ ಇಂಬೆಗ್ ರಡ್ಡ್ ಪೊಣ್ಣು, ಒಂಜಿ ಆನ್ ಆಂಡ್. ಆತ್ ಆಪಿನಿ ಅರಸುಲೆಗ್ "ಈ ಸರ್ತಿ ಓಂತಿ ಅರನೆ ಪೆದ್ಯೊಲು" ಪಂದ್ ಓಲೆ ಕಡವಯಲ್. ಐಕ್ ಮೇರ್ "ಅಯ್ಯೋ ಕತೆನೆ ಅವೆನ್ ದಾನೆ ಮಲ್ಪುನು? ಅಲೆನ್ ಯಾನ್ ಬನ್ನಂಗೆ ಜತ್ತಿ ಬಲ್ಲ್ ಪಾಡ್ದ್ ಅಕ್ಕ್‌ಡ್ ದೀವೊಡು. ನುಪ್ಪು ಬಾಯಿಗ್ ಕೊರೊಡು. ಒಂಜಿ ಆಜಿ ತಿಂಗೊಳ್ದಗ ಮೇರ್ ಬತ್ತೇರ್. ಉಂದು ನೇಲುದು ತಿನ್ಪುಂಡು. ಅಂಚೆನೆ ಉಪ್ಪುನಗ ಮಾಲೆಗೆರ್ಡ್ ತಿರ್ತ್ ಜಪ್ಪುಜಿ. ಈ ಬಾಲೆಲೆನ್ ಕೊಂತಿನ ಕಣ್ಣು ಕುಂಟು ಕಟ್‌ದಿನ, ಕೈಪಿರ ಕಟ್‌ದಿನ ಅಯಿಕ್ ಗೊತ್ತುಂಡಾ? ಐಕ್ ಗೊತ್ತುಜ್ಜಿ. ಆತಾಪುನೆ ಅರಸುಲು ಬತ್ತೆರೆಂದು ಜೋಗಿ ಪುರುಷಗ್ ಗೊತ್ತಾಂಡ್. ಇಂಬೆ ಆ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಪದ ಪಂಡ್ರೆ ಕಲ್ಪಾದೆ. ಅರಸುಲು ಬೈದೆರೆಂದ್ ಗೊತ್ತಾಯಿನಿ. ಜೋಕ್‌ಲೆಗ್ ಒಂಜೊಂಜಿ

ತಾಳೊ ಕೊರ್ಯೆ ಬೊಟ್ಟರೆ. ಇಂಬ್ಯೆಲ ಒಂಜಿ ತೆಂಬರೆ ಪತೊಂಡೆ, ಬತ್ತ್. ಅರಸುಲು ಉನಾಸ್‌ಗ್ ಕುಲ್ಲೆರ್. ಅಪಗ ಜೋಕುಲ್ಡ "ನಲ್ಪಿ ಮಗ ಪದ ಪನಿ ಮಗ ಪಂದ್ ಪಂಡೆ"

"ಯಾನ್ ಆತಿನಿ ಕೇದಾಯಿರ್ರಾಣಿ
ಎನ ಮೆಗ್ದಿ ಆತಿನಿ ಮುಂಡೆ ರಾನಿ
ಎನ ಮೆಗ್ಗೆ ಆತಿನಿ ತುಳಸಿ ರಾಜೆ
ಎನ ಅಪ್ಪೆ ಆತಿನಿ ಅಮ್ಬೆರ್ರಾನಿ
ಎನ ಅಮ್ಮೆ ಆತಿನಿ ರಾಜ ಭೈರಿ ಅರಸುಲು
ಎನ ಅಜ್ಜೆ ಆತಿನಿ ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆ"

ಜೋಕುಲ್ ನಲ್ಪುವ "ಇಂದಾ ಜೋಗಿ ಪುರುಷ ನನೊಂಜಿ ರೂಪಾಯಿ ದಕ್ಕುವೆ. ಕುಡರಾ ನಲ್ಪು "ಪಂದ್ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ಪೆ. ಅಂಚನೆ ನಲ್ಪುವೆರ್. ಕುಡಲಾ ನಲ್ಪುವೆರ್ ಅಂಚನೆ ಪನ್ಪೆರ್. ಅರಸುಲು ಅಯಡ "ಸಂಗತಿ ದಾದ ಪನ್ ಜೋಗಿ ಪುರುಷ" ಸಂಗತಿ ದಾಲಾ ಪನ್ಪುಜಿ ಅರಸುಲೆ ಯಾನ್? ಅಲೆ ಅವ್ಲು ನೇಲ್ಯೊಲು ಅಲೆನ್ ತಿರ್ತ್ ಕನಲೆ? ಅರಸುಲು ಪೋದ್ ತಿರ್ತ್ ಕಂತೆರ್. ಕುಂಟು ಅಡ್ಡ ಕಟ್‌ದ್ ಆಲೆನ ಬಲತ್ತ ಮಿರೆನ್ ಪೂಂಟಾಲೆ ಪಂಡೆರ್. ಆಲ್ ಪುಂಟ್ಯೊಲು. ಜೋಕುಲು ಬಾಯಿಗ್ ಪೋದು ಪೇರ್ ಬೂರುಂಡ್. ಅರಸುಲೆಗ್ ಅರ್ಥ ಆಂಡ್ ಈ ಬಾಲೆಲೆನ್ ಉಲಯಿ ಕೊನೆಯೆರ್, ಮೊಲೆನ್ ಬಾರೆದ ಕನಿ ಕಡ್ತ್‌ದ್ ಆ ಕನಿಕ್ ಪಾಡ್ದ್ ಕಲ್ಲಾಕ್‌ದ್ ಬೂಡ್ಯೆರ್.

ಪಂಡಿನಾರ್ : ಪದ್ದಕ್ಕ ಬೆಳ್ಚಡ್ತಿ, ಎಕ್ಕಾರು
ಬಾಕ್ಯರಕೋಡಿ, ಎಕ್ಕಾರು ಅಂಚೆ
ಮಂಗಳೂರು, ದ.ಕ.

ಕಂಡನಿ - ಬುಡೆದಿ

ಒಂಜಿ ಊರ್‌ಡ್ ಕಂಡೆನಿ - ಬುಡೆದಿ ಇತ್ತೆರ್. ಕಂಡೆನೆ ಭಾರೀ ಎಡ್ಡೆ ಆಂತಿನಾಯೆ. ಆಯೆಗ್ ಇಲ್ಲಗ್ ಏಪಲಾ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬತ್ತೊಂದು ಉಪ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ಆಸೆ. ಬುಡೆದಿ ಉಂದೇಕ್ ವಿರೋದ. ಅಲೆಗ್ ಏರೆಗ್‌ಲಾ ದಾದಲಾ ಕೊರ್ಯರೆ ಇಷ್ಟ ಇಜ್ಜಿ. ಒಂಜಿ ದಿನ ಕಂಡನೆ ಬೋಂಟೆಗ್ ಪೋದ್ ಮುಗೆರ್ದ್ದ ಮಾಸ ಪತ್ತೊಂದು ಬರ್ಪೆ. ಬುಡೆದಿಡ ಮಾಸ ಕೊರ್ದು ಕಜಿಪು ಮಲ್ಪರೆ ಪನ್ಪೆ. ಆಯೆ ಪಿದಾಯಿಡ್ ಕುಲ್ಲುದ್ ಸಾದಿಡ್ ಪೋಪಿ ಜನಕ್‌ಲೆಗ್ ಕಾತೊಂದು ಕುಲ್ಲುವೆ. ಬುಡೆದಿಗ್ ಉಂದೆನ್ ತೂದು ಪಿಸುರ್ ಬರ್ಪುಂಡ್, ನನ ಮೇರ್ ಏರ್‌ನಾಂಡಲಾ ಉನಸ್‌ಗ್ ಲೆಪ್ಪುನ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡ್. ಅಂಚನೆ ವಂತೆ ಪೊರ್ತ್ ಕರಿದಾನಗ ಕಂಡನೆ ಒಂಜಿ ಅಂಜೊವುನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಕುಶಲ ಪಾತೆರ್‌ದ್ ಕೈ ಕಾರ್‌ಗ್ ನೀರ್ ಕೊರ್ದು ವಣಸ್‌ಗ್ ಕುಲ್ಲರೆ ಪನ್ಪೆ. ಬುಡೆದಿಗ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ "ಇಂದ ಇಂಬೆ ಎಂಕ್ ದೂರಾಡ್ ಮೆಗ್ಯೆ ಆವೊಡ್. ಇನಿ ಸೋಕ್ ಮಲ್ತ್ ಅಟಿಲ್ ಮಲ್ಪು ಪನ್ಪೆ" ಬೊಡೆದಿ ಒತ್ತೋನ್‌ವೊಲ್. ಬುಡೆದಿ ಕಜಿಪು ಮಲ್ಪೊಲ್. ನನ ಕಂಡನೆಗ್, ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನಗ್ ದಾದೆನ್ ಬಳಸುನ್ ಪನ್ದ್ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪೊಲ್. ಅಂಡಾ ಆಲ್ ಭಾರೀ ಬಿರ್ಸೆದಿ. ಕಂಡನೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್, "ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನಗ್ ವಣಸ್‌ಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೊಂಡ ಕೊರ್ಪಿನ, ಬೊಡ್ಚ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನೊವುಲ್ ಕಂಡನೆ "ಕೊರೊಡು" ಪನ್ಪೆ. ಅಂಚಾಂಡ "ಕತ್ತಿನ್ ಒಂತೆ ಕೂಟುದ್ ಕನ್ಲೆ" ಪಂಡ್ದ್ ಪನ್ಪೊಲ್. ಕಂಡನೆ ಕತ್ತಿ ಕೂಟರೆ ಪೋಪೆ. ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನಗ್ ಬಡವು ಜೋರಾದ್ ಅಟಿಲ್ದ್ ಕೋನೆಗ್ ಅತ್ತಿಗೆನ್ ಪಾತೆರ್‌ಪಾರೆ ಪೋಪೆ. ಅಲೆನ್ ತೂದ್ "ದಾನೆ ಅಣ್ಣೆ ಈ ಪೊರ್ತುಡ್ ಕತ್ತಿ ಕೂಟೂವರ್ ಪಂಡ್ದ್ ಕೇನ್ಪೆ" ಆಲ್ ಬುಲ್ತ್‌ದ್ "ಆರ್ ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನನ ಒಂಜಿ ತುಂಡು ಕಡ್ಪರೆ ಕತ್ತಿ ಕೂಟುನ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ವಣಸ್ ಬಳಸರೆ ಎಂಕ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡಾ ನಿನನ್ ತೂನಗ ಎಂಕ್ ಭಾರೀ ಬೇಜಾರ್ ಆಪುಂಡ್" ಪನ್ದ್ ಪನ್ಪೊಲ್. ಉಂದೆನ್ ಕೇಂದ್ ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನೆ ಕಾರ್‌ಗ್ ಬುದ್ದಿ ಪಂಡ್ದ್ ಪಾರುವೆ. ಕಂಡೆನೆ, ಬುಡೆದಿಡಾ ಕೇನ್ಪೆ "ದಾಯಗ್ ಆಯೆ ಪಾರುನ್" ಪಂಡ್ದ್, ಆತಾನಗ ಬುಡೆದಿ ಪನ್ಪೊಲ್ "ಆಯೆ ಯಾನ್ ಮಲ್ತಿ ಕಜಿಪುದ ಬಿಸಲೆ ಪತ್ತೊಂದು ಬಲ್ತೆ" ನಮಕ್ ದಾಲಾ ಕಜಿಪು ಇಜ್ಜಿ" ಪನ್ಪಲ್. ಉಂದೆನ್ ಕೇಂಡ್ದ್ ಕಂಡನೆ ಮುಗೆರ್ದ್ದ ಮಾಸದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಆಸೆಡ್ ಬಿನ್ನನ ಪಿರಾವುಡೇ ಕತ್ತಿ ಪತ್ತೊಂದೇ ಬಲಿಪುವೇ. ಕಡೆಕ್ ಒಂಜಿ ತುಂಡು ಆಂಡಲಾ ಕೊರ್ಲಾ ಪಂದ್ ನಟ್ಟುವೆ. ಕಂಡೆನೆನೆ ಕಯಿಟುಪ್ಪಿ ಕತ್ತಿ, ಒಂಜಿ ತುಂಡ್ ಉಂದೆನ್ ಮಾತಾ ಕೇನ್ದ್ ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನೆ ಜೋರುಡೆ ಬಲ್ತ್

ಪೋಪೆ. ಕಂಡನೆ ಪಿರ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಇನಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ನನ ಯಾನ್ ಏರೆನ್‌ಲಾ ವಣಸ್‌ಗ್ ಲೆಪ್ಪುಜಿ ಪನ್ದ್ ಆನಿ ಪೊಟ್ಟು ನುಪ್ಪು ಉನ್ದು ಲಕ್ಕುವೆ.

ಪಂಡಿನಾರ್ : ಸುಶೀಲಾ ಶೆಡ್ತಿ, ತೋಕೂರು
ತೋಕೂರು ಮಾಗಂದಡಿ
ಪಡು ಪಣಂಬೂರು
ಮಂಗಳೂರು, ದ.ಕ.

ರಡ್ಡು ಪಕ್ಕಿಲು

ರಡ್ಡ್ ಮೆಗ್ದಿ - ಪಲಿ ಪುದ ಪಕ್ಕಿಲು ಒಂಜೇ ಗೂಡುಡು - ಬದಕೊಂದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪಲಿಗ್ ಕಣ್ಣ್ ತೋಜೊಂದು ಇತ್ತಿಜಿ. ಅವು ಗೂಡುಡೇ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಮೆಗ್ದಿ ಕಂತಿ ಬೋಂಟೆನ್ ಕಜಿಪು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮೆಗ್ದಿ ಪಕ್ಕಿ ಪಿದಾಯಿ ಪೋದ್ ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಮೆಗ್ದಿ ಪುದ, ಲಾಂಬು ಕಣತ್‌ದ್ ಕೊರ್ದು ಪಲಿಟ ಕಜಿಪು ಮಲ್ಪರೆ ಪನ್ಪುಂಡು. ಪಲಿ, ಬಾರಿ ಖುಷಿಟೇ ಸೋಕುಡೆ ಕಜಿಪು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮೆಗ್ದಿನ ಸಾದಿ ಕಾತೊಂದ್ ಉಣಂದೇ ಕುಲ್ಲುಂಡ್. ಮೆಗ್ದಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕಜಿಪುದ ಬಿಸಲೆ ತೂಪುಂಡ್. ಅಯಿಟ್ ತೂನಾಗ ಅವು ಕನತ್‌ದ ಕೊರ್ತಿನೆತ ಅರ್ಧ ಬಾಸಿ ಲಾಂಬು ಮಾತ್ರ ಉಪ್ಪುಂಡ್. ಉಂದೆನ್ ತೂದು ಪಲಿಕ್ ನೆರ್ದ್, ಯಾನ್ ಉಪ್ಪಂದಿನಗ ಈ ತಿನ್ದ್ ಎಂಕ್ ಒಂತೆ ದೀತ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಣೆಟ್ ಹಾಕ್ದ್ ಪಲಿನ್ ಕೆರ್ಪುಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಮೆಗ್ದಿ ಪುದ ಮಾತ್ರ ಉಪ್ಪುಂಡ್. ಮಸ್ತ್ ವರ್ಷ ಕರಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಮೆಗ್ದಿ ಕುಡೋರ ಲಾಂಬು ಕಣಪುಂಡ್, ಕಜಿಪು ಮಲ್ಪುಂಡ್. ಕಜಿಪು ಆನಾಗ ಅವು ಕಣತಿನೆಡ್ದ್ ಅರ್ಧ ಬಾಸಿ ಆಪುಂಡ್. ಉಂದೆನ್ ತೂದ್ ಮೆಗ್ದಿ ಪುದಕ್ ಯಾನ್ ಪಲಿನ್ ಅನ್ಯಾಯಡ್ ಕೆರಿಯೆ ಪಂಡ್ದ್ ದುಃಖ ಆಪುಂಡ್. ಆನಿಡ್ದ್ ಇನಿ ಮುಟಲಾ ಅವು ಅಕ್ಕಾ ಪಾಪಾ ಯಾನೆ ಪೋಪೆ ಪಂದ್ ಕಾಂಡೇ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಬುಲ್ತೊಂದೇ ಉಂಡು.

ಪಂಡಿನಾರ್ : ಸುಶೀಲಾ ಶೆಡ್ತಿ, ತೋಕೂರು
ತೋಕೂರು ಮಾಗಂದಡಿ
ಮಂಗಳೂರು, ದ.ಕ.

ಅಜ್ಜಿ - ಪುಲ್ಲಿನ ಕಥೆ

ಒಂಜಿ ಊರುಡ್ ಒಂಜಿ ಅಜ್ಜಿಲಾ - ಪುಲ್ಲಿಳಾ ಇತ್ತೆರ್. ಪುಲ್ಲಿ ಬಜೀ ಪೆದ್ದೆ. ಅಜ್ಜಿಗ್ ಆಯೆನ್ ತಾಂಕ್‌ದ್ ಸಾಕ್ ಆಪುಂಡು. ಆಲ್ ಒಂಜಿ ದಿನ ಆಯನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ನನ ಮಿತ್ತ್ ಎಂಕ್ ನಿನನ್ ತಾಂಕರೆ ಆವಂದ್. ಎಲ್ಲೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಈ ದಿನೋಲಾ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಬರೊಡುಂದ್ ಪನ್ಪೊಲ್. ಪುಲ್ಲಿ ಉಂದೆಕ್ ಒತ್ತೊನುವೆ. ಅಂಚಾನೇ ಮನದಾನಿ ಊರುಗ್ ಬೇಲೆಗ್ ಪೋಪೆ. ಇಡಿತ ದಿನ ಮೈ ಸುರ್ತುದ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುವೆ. ಅವುಲ್ ಆಯುಗ್ ಒಂಜಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಪುಲ್ಲಿ ಅವೆನ್ ಅಂಗೈಟ್ ದಿವೊಂದ್ ಪಾರೊಂದೇ ಬರ್ಪೆ. ಇಲ್ಲಡ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಉಸಿಲ್‌ಡ್ ಅಜ್ಜಿಡಾ ಅಜ್ಜಿ ಇನಿ ಯಾನ್ ಬೆಂದ್‌ದ್ ನಿಕ್ಕ್ ಕಾಸ್ ಪತ್ತೊನ್ದ್ ಬಯ್ದೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆ. ಅಜ್ಜಿ ಓಲು ಉಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನಾಗ ಅಂಗೈನ್ ತೋಜಾವೆ. ಆಂಡ ಆಯೆ ಬಲ್ತ್ ಬತ್ತಿ ರಭಸಗ್ ಆಯನಾ ಅಂಗೈದ ಮಿತ್ತಿತ್ತಿ ಕಾಸ್ ಬೂರುದ್ ಪೋದು ಉಪ್ಪುಂಡ್. ಆತಾನಗ ಅಜ್ಜಿ ನನ ಎಲ್ಲೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ನಿಕ್ಕ್ ಕೊರ್ಪಿ ಸಂಬಳನ್ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ಕಿಸೆಟ್ ದೀದ್ ಬರೊಡೂಂದ್ ಪನ್ಪೊಲ್.

ಅಂಚಾನೇ ಮನದಾನಿ ಪುಲ್ಲಿ ಬೇಲೆಗ್ ಪೋಪೆ. ಆನಿ ಬಯ್ಯಡ್ ಬೇಲೆದವುಲ್ ಆಯುಗ್ ನೈಯಿ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಅವೆನ್ ಆಯೆ ಅಜ್ಜಿ ಪನ್ನಿಲೆಕ್ಕಾ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ಕಿಸೆಟ್ ಪಾಡ್ವೆ. ಇಲ್ಲಗ್ ಬತ್ತ್ ಅಜ್ಜಿಗ್ ತೋಜಾವುನಾಗ ಅಜ್ಜಿ ತರೆ ಬೊಟ್ಟೊನುವೊಲು. ಆಲ್ ಪನ್ಪಲ್ ನೈಯಿನ್ ಬಾಜಾನೊಡ್ ದೀವೊಂದ್ ಬರೊಡ್ ಪಂದ್.

ಮನದಾನಿ ಪುಲ್ಲಿ ಬೇಲೆಗ್ ಪೋಪೆ. ಅವುಲ್ ಆಯನ ಬೇಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಏಡ್‌ದ ಕಿನ್ನಿನ್ ಸಂಬಳಾದ್ ಕೊರ್ಪೆರ. ಅವೆನ್ ಆಯೆ ಬಾಜಾನೊಡು ದೀವೊಂದು ಬರ್ಪೆ. ಅವು ಅಯಿಡ್ದ್ ಲಯಿತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಪುಂಡ್. ಅಜ್ಜಿ ಉಂದೆನ್ ಕೇನ್ದ್ ಏಡ್ದ ಕಿನ್ನಿ ಕೊರ್‍ಯೆರೆಡಾ ಅಯಿತಾ ಕೆಕ್ಕಿಲ್‌ಗ್ ಬಲ್ಲ್ ಪಾಡ್ದ್ ಒಯಿತ್ತೊಂದು ಬರೊಡು ಪನ್ದ್ ಪನ್ಪೊಲ್. ಮನದಾನಿ ಬೇಲೆದವುಲ್ ಆಯೆಗ್ ಒಂಜಿ ಗೋಣಿ ಅರಿ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಇಂಬೆ ಅವೆನ್ ಬಲ್ಲ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಸಾದಿಡೆ ಒಯಿತ್ತೊಂದೇ ಬರ್ಪೆ. ಅವು ಪೂರ ದೊರಿದ್ ಪೋಪುಂಡು. ಅಜ್ಜಿ ಉಂದೆನ್ ತೂದ್ ಅವೆನ್ ತರೆಟ್ ತುಂಬೊಂದು ಬರೊಡು ಪನ್ದ್ ಪನ್ಪೋಲು.

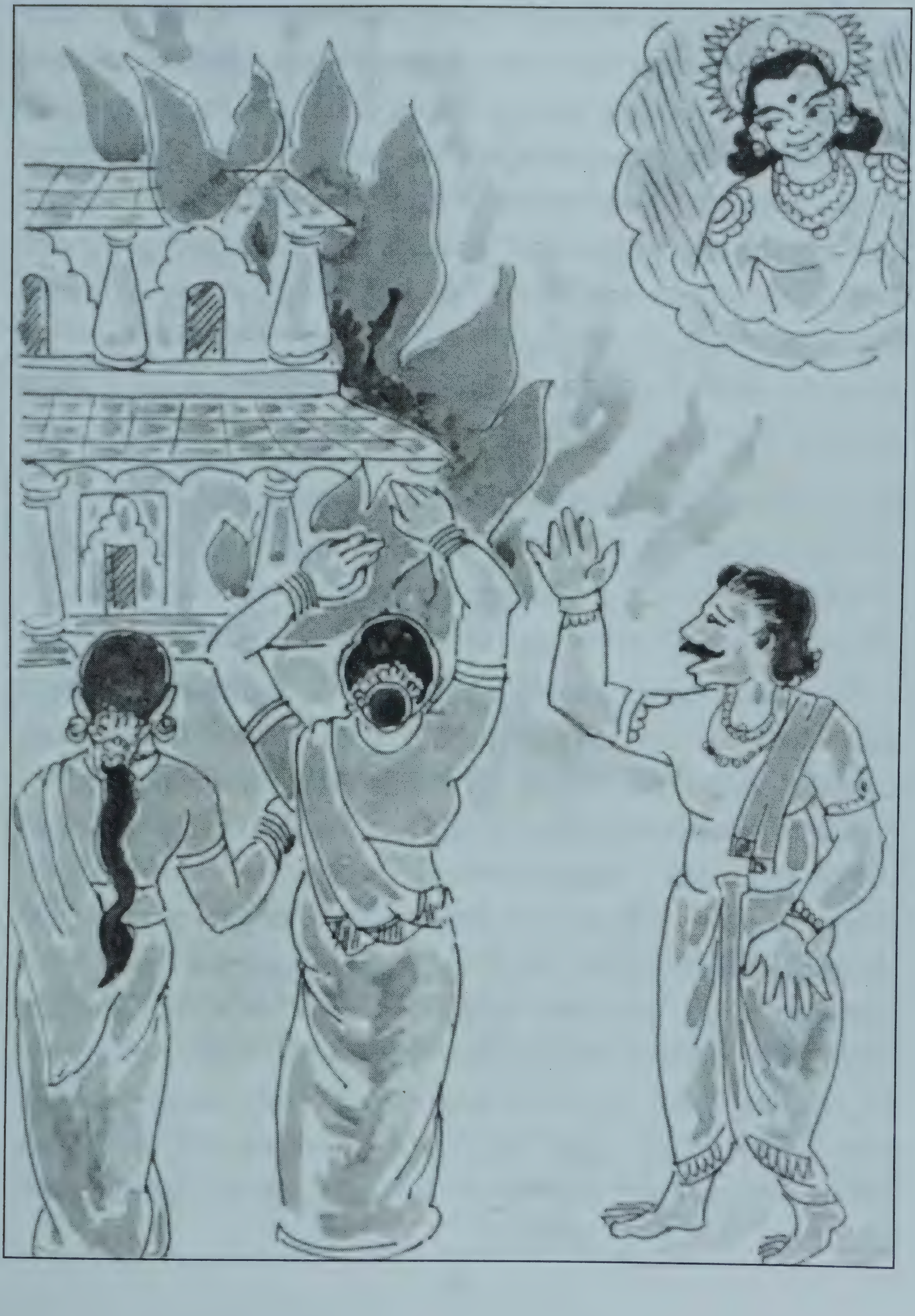

ಅಂಚಾನೇ ಮನದಾನಿ ಪುಲ್ಲಿಗ್ ಒಂಜಿ ನಾಯಿದ ಕಿನ್ನಿನ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಇಂಬೆ ಅವೆನ್ ತರೆಟ್ ತುಂಬೊಂದ್ ಬನ್ನಾಗ ಸಾದಿಡ್ ಏಳು ಉಪ್ಪರಿಗೆದ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತಿ ಆ ಊರುದ ರಾಜಕುಮಾರಿ ತೂಪೊಲ್. ಆಲ್ ಆಯಿನೆಟ್ಟ್ಯಾ ತೆಲ್ತಿನವೇ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಆ ಊರ್ದ ಅರಸೆ, ಅಲೆನೊ ತೆಲಿಪಯಿನಕಲೆಗ್ ಆಯನ ರಾಜ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಮಗಳೆನ್ ಕೊರ್ಪು ಮದಿಮೆ ಮಲ್ಪುವೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಡಂಗುರ ಸಾರ್ದ್ ಉಪ್ಪುವೆ. ಆ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಪೆದ್ದನ ಈ ಕೆಲಸ ತೂದು ತೆಲಿಪೊಲ್. ಅಪನಾಗ ಅರಸೆ ಉಂದೆನ್ ತೂದ್ ಪೆದ್ದನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಆಯಗ್‌ಲಾ - ರಾಜಕುಮಾರಿಗ್‌ಲಾ ಮದಿಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆಯನ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯ ಕೊರ್ಪೆ.

ಪಂಡಿನಾರ್ : ಪ್ರಿಯಜ್ಯೋತಿ
ರೋಡ್ರಿಗಸ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್
ಎಕ್ಕಾರು ಅಂಚೆ, ಮಂಗಳೂರು, ದ.ಕ.

ಬರ್ಸ ಕುಮಾರೆ

ಅರಸು ಮಗಲ್ ಪಾರಿಜಾತದ ಪೂ ಕೊಯ್ಪೊಲು. ಪಾರಿಜಾತದ ಪೂ ಕೊಯ್ನಗ ಬರ್ಸ ತೋಜುಂಡು. ಬರ್ಸ ತೋಜುನಗ "ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೆ, ಇತ್ತೆ ಪೋಲೆ ದೇವರೆ, ಬೊಕ್ಕ ಬಲೆ ಪಂದ್ ಪನ್ಪಲ್. ಬರ್ಸ ಪೋಂಡು. ಪೂ ಕೊಯ್ಪಳ್, ಕನಪ್ಪಲ್, ಆಲ್ ಜೆಪ್ಪು ಕೋನೆಡ್ ದೀಪೊಲ್. ಮೀದಾನಗ ರಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತಾಪುಂಡು. 12 ಗಂಟೆ ರಾತ್ರೆಗ್ ಬರ್ಸ ಕುಮಾರೆ ಬರ್ಪೆರ್. ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅಕುಲು ಬಾರೀ ಸುಖ ಸಂತೋಷೊಡು ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಏಳ್ ಇರ್ಲ್‌ಡ್ ಎಂಡ್ಮ ಪಗೆಲ್‌ಡ್ ಉಲ್ಲೆರ್ - ಉಪ್ಪುನಗ ಒಂಜಿ ದಿನಾನಾ ದಿನೊಟ್ಟು ಪನ್ಪೆರ್. "ಅಯ್ಯೋ ಅರಸು ಮಗಳೆ ಯಾನ್ ಪೋಪೆ. ಯಾನ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎಡ್ಮ ದಿನಾಂಡ್ ನಿಕ್ಕ್ ದಾದ ಬೋಡು ಪನ್ಲಾ" - ಐಕ್ ಆಲ್ ಪನ್ಪೊಲು, "ಎಂಕ್ ದಾಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ" ಆತ್ ಆಯಿನಿ ಮೇರ್ ಪೋಪೆರ್. ಪೋದಾನಗ ದೇವೆರ್ ಕಕ್ಕೆನ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್ "ಅರಸು ಮಗಲೆ ಕೈತಲ್ ಏಳ್ ಇರ್ಲ್‌ಡ್ ಎಡ್ಮ ದಿನೊಟ್ಟು ಯಾನ್ ಇತ್ತೆ. ದಾಲಾ ಕೊರ್ರುಜಿ" ಪನ್ಪೆರ್ ಕಕ್ಕೆದ ಕಂಟೆಲ್ಡ್ ಬಂಗಾರ್ ಪಾಡ್ದ್ ಬುಡ್ಪೆರ್. "ಓಲ್ಲಾ ಉಂತರೆ ಬಲ್ಲಿ, ಅರಸು ಮಗಲ್ನ ಕಂಡಿದ ಕೈ ಸಂದ್‌ಡ್ ಈ ಸೆರಂಗ್‌ನ್ ಕೊಂದು ಕೊರ್ಲ" ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. "ಆವು" ಪನ್ಪುಂಡು ಕಕ್ಕೆ. ಪಾರ್ ಬರ್ಪುಂಡ್.

ಬನ್ನಗ, ಬರ್ಸ ಕುಮಾರಗ್ ಒರ್ತಿ ಸೂಲೆ ಉಲ್ಲಲ್. ಸೂಲೆನ ಅರಮನೆತ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಅತ್ತೊಸ (ಅಶ್ವತ್ಥ) ಮರಟ್ ಕುಲ್ಲೊಂದು ಕಾಕಾ ಪಂದ್ "ಮೂಜಿ" ಕರೆಪುಂಡು. ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೆ ಕಕ್ಕೆ ದಾಯೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡಪ್ಪ? ಪಿದಯಿ ಬತ್ತ್ ತೂನಗ ಕಕ್ಕೆದ ಕಂಟೆಲ್ಡ್ ಸೆರಂಗ್ ನೇಲುಂಡು. "ಅಯ್ಯೋ ಕಕ್ಕೆ ತೂಪೆ ಕೊರ್ಪೆ" ಇಂದ್ ಪನ್ಪೊಲು. ಅಪಂಡ ದೇವರ್ ಕೊರ್ತಿನ ಸರ ಅವು ಯಾನ್ ಕೊರ್ಪುಜಿ. ಅರಸು ಮಗಳ್‌ನ ಕಂಡಿದಲ್ಪ ದೀವರೆ ಪಂತೆರ್. ಯಾನ್ ಕೊರ್ಪುಜಿ" ಪಂದ್ ಪನ್ಪುಂಡು. "ಯಾನ್ ತೂಪೆ ಕೊರ್ಪೆ. ನಿಕ್ಕೊಂಜಿ ಕೊಪ್ಪರ ಕೊರ್ಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸೆರಂಗ್ ದೆತೊನ್ವಲ್. ಕೊಪ್ಪೊರೊನ್ ಕೊರ್ಪಲ್. ಉಲಾಯಿ ಪತೊಂದು ಪೋಪಲ್. ನೆಟ್ ಇತ್ತಿನ ಬಂಗಾರ್‌ನ್ ಪೂರಾ ದೆತ್ತ್ ಗುಡ್ಡೆಗ್ ಪೋಪಲು - ಪೋದು ಕೇರಿ, ಮರಿ, ಮಣ್ಣ್, ಮಸನ ಪೂರಾ ಕಂತ್‌ದ್ ಕಕ್ಕೆದ ಕಂಟೆಲ್‌ಗ್ ಕಟ್‌ದ್ ಬುಡ್ಪಲ್, ಕಕ್ಕೆ ಪೋಪುಂಡು. ಪೋದು ಅರಸು ಮಗಲ್ನ ಕಂಡಿದ ಕೈ ಸಂದ್‌ಡ್ ದೀಪುಂಡು. ಇಂಚನೇ ಅವು ಉಪ್ಪುಂಡು.

ಒಂಜಿ ದಿನ ಪನ್ಪಲ್, "ದೇವೆರ್ ಕೊರು ಕಡಪುರ್ದು ಈತ್ ದಿನಾಂಡ್, ಯಾನ್ ಉಂದೆನ್ ದಾದಾ ಪಂದ್ ತೂತುಜ್ಜಿ" ಪಂಡ್ ತರೆಮಿನಿ ಬರ್ಚುವಲ್. ಕಾರ್ ನೀಟ ಕುಲ್ದು ಪಿರ ಮೈತ ಬಾಯಿ ದೆಪ್ಪುನಗ ಮೊಲೆನ್ ಮಾತಾ ದೀಪೆ ತಿನ್ಪೆ ಪಂದ್ ಅಂಚಿ ಇಂಚಿ ಪಾರುಂಡು. ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡ್ಪಳ್. ಪಾಡ್ನಗ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆ ಪಾರ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಪತ್‌ದ್ ಕೆರ್ಪಾವುನೆನ್ ಕೆರ್ಪಾವೆರ್. ಪುಂಚೊಗು ಬುಡ್ಪಿನೆನ್ ಪುಂಚಗ್ ಬುಡ್ಪೆರ್. ಮೊಕುಲು ಇಂಚನೆ ಉಲ್ಲೆರ್. ಉಪ್ಪುನಗ ಮೋಲು ಭಾರೀ ಮಲ್ಲ ಎತೆಟ್ಟೇ ಬೂರ್ಪೊಲು. ದೇವರೇ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎನ್ನೊಟ್ಟು ಈತ್ ದಿನ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಇನಿ ಎನನು ಕೆರೊಡು ಪಂದ್ ಕಾತೆರ್ ಪಂದ್ ಪನ್ಪಲ್. ಬಂಜಿದ ಬಡವುಗು ಉನ್ಪಲ್, ಕಂಕನಿ ಜೆಪ್ಪುವಳ್. ಇಂಚನೆ ಉಪ್ಪುನಗ ಒಂಜಿ ದಿನಾನ ದಿನೊಟ್ಟು ಯಾನ್ ಕಕ್ಕೆಡ ಕಡಪುಡ್ದು ಎಡ್ಮ ದಿನ ಆಪುಂಡು. ಎಂಕ್ ಪೋದ್ ಬರೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ಮದ್ಯ ಪದ್ರಾಡ್ ಗಂಟೆ ರಾತ್ರೆಗ್ ಬರ್ಸ ಕುಮಾರೆ ಬರ್ಪೆ. ಬನ್ನಗ ಬಾಕಿಲ್ದೆಪ್ಪು ಪನ್ಪೆ. ಬಾಕಿಲ್‌ದೆಪ್ಪು ಪನ್ನಗ ಬಾಕಿಲ್ ದೆಪ್ಪುಜಲ್. ಬಂಜಿದ ಬಡವುಗು ಉನ್ಪುಜಲ್, ಮೈತ ಕುರೆಕ್ಕು ಮೀತ್‌ಜಲ್. "ಬಾಕಿಲ್ದೆಪ್ಪು" ಪನ್ಪೆರ್ ದೆಪ್ಪುಜಲ್. ದೆಪ್ಪಂದಿನಪಗ ಬಾಕಿಲ್ನ್ ತೊರ್ತು ಬಿಚ್ಚಾವೆರ್. "ಯಾನ್ ನಿಕ್ಕ್ ದಾದ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ತೆ - ಬಂಗಾರೇ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ತೆನಾ - ದಾದೆಟ್ಟ್ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ತೆ ಎನಡ ಪನಲಾ" ಪಂದ್ ಕೇನುವೆರ್. ಅವೆನ್ನಾ ಪನ್ಪುಜೋಲು. ಭಾರೀ ಮಲ್ಲ ಕೋಪ ತೋಜುಂಡು ಮೆರೆಗ್. ಅಪಗ ಯಾನ್ ನಿಕ್ಕ್ ಮೂಜಿ ವರ ಕೊರ್ಪೆ "ಆಲಾದ್ ಪೋಪ, ಆಲಾದ್ ಪೋಪ, ಆಲಾದ್ ಪೋಪ" ಪಂದ್ ಕೋಪೊಡು ಜತ್ತೊಂದು ಪೋಪೆರ್.

ಪೋನಗ ಮೋಲ್ನ ಇಲ್ಲ್ ಅರಮನೆ ಪೊತ್ತುದ್ ಪೋಪುಂಡು. ಅಪಗ ತುತ್ತುದಿ ಕುಂಟುಡೇ ಉಂತಿನ ನುಪ್ಪುಡೇ ಅಪ್ಪೆ - ಅಮ್ಮ ಮಗಲ್ ಪಿದಡೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಪಿದಡ್ದ್ ಪೋಯಿನಲಕ್ಕನೆ ಬರ್ಸ ಕುಮಾರೆ ಪೋದು ಧರ್ಮದ ಕಟ್ಟೆಡ್ ಪುಣ್ಯದ ನೀರ್ ದೀಪಾವೆರ್. ಐರ್ದ್ ಅಕರ ಪೋಪೆರ್ ಕೊಡೆತ್ತಾಯನ್ ಕಡಪುವೆರ್, ಐರ್ದ್ ಅಕರ ಪೋಪೆರ್ ಮುಟ್ಟುದಾಯಿನ್ ಕಡಪುವೇರ್. ಐರ್ದ್ ಅಕರ ಪೋಪೆರ್ ಕಾಜಿದಾಯನ ಕಡಪುವೆರ್. ಮೊಕುಲು ಉಂಡಿ ನುಪ್ಪುಡು ಪಿದಡೊಂದು ಪೋನಗ ಪನ್ಪೆರ್ "ಏರಪ್ಪ ನಿಕುಲು ದೊಂಬು ಗಾಲಿಗ್ ಬಾಲೆನ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋಪರ್? ಧರ್ಮದ ಕಟ್ಟೆಡ್ ಪುಣ್ಯದ ನೀರುಂಡು ಕೊರ್ಲೆ" ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. "ಅಂದಾ ಮಗಾ ಬೋಡ" ಪಂದ್ ಕೇನುಬೆರ್. ದುಂಬುಗ್ ಪರ್ತೆ ಅಪ್ಪೆರೆ, ನನೊಗು ಪರ್ವೆ ಪಂದ್ ಅಲ್ತ್‌ಲಾ ಪೋಪೆರ್ ಮೋಕುಲು.

ಐರ್ದ್ ಅಕರ ಪೋನಗ ಮುಟ್ಟುದಾಯೆ ಬರ್ಪೆ. (ಉಂದು ಪೂರಾ ಬರ್ಸ ಕುಮಾರೆ ಕಡಪುಡುನೆ) "ಆ ಬಾಲೆನ ಕಾರ್‌ಗ್ ರಡ್ಡ್ ಮುಟ್ಟುಲಾ ದಾಂತೆ ಲೆತೊಂದು ಪೋಪರೇ, ರಡ್ಡ್ ಮುಟ್ಟೊಂಡಲಾ ದೆತ್ತ್ ಕೊರ್ಲೆ" ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆ. "ಅಂದಾ ಮಗಾ ಬೋಡಾ" ಕೇನ್ಪೆರ್ "ದುಂಬುಗು ಪಾಡ್ದೆ ಅಪ್ಪೆರೆ ನನಗೆಲಾ ಪಾಡ್ವೆ?" ಪನ್ಪಲ್. ಪೋಪೆರ್. ಐರ್ದ್ ದುಂಬು ಪೋನಗ ಕೊಡೆತ್ತಾಯೆ ಬರ್ಪೆ "ಆ ಬಾಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಕೊಡೆ ಆಂಡಲಾ ದೆತ್ತ್ ಕೊರ್ಲೆಪ್ಪೆರೆ" ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆ. "ದುಂಬುಗು ಪತ್‌ದೆ ಅಪ್ಪೆರೆ, ನನೊಗು ಪತ್ತೆ" ಪಂದ್ ಪೋಪೆರ್. ಆತ್ ಪೊರ್ತಾನಗ ಮೊಕ್‌ಲೆಗ್ (ಅಪ್ಪೆಗ್‌ಲಾ, ಅಮ್ಮೆಗ್‌ಲಾ) ಕೋಪ ಬಯ್ದ್ಂಡ್. ಮೊಲೆನ್ ಬುಡ್ಯೆರ್ - ಅಕುಲೊಂಜಿ ತಾದಿ ಪತ್ತುವೆರ್. ಮೊಲೊಂಜಿ ತಾದಿ ಪತ್ತುವಲ್.

ಮೋಲು ಪೋಪೋ ಪೋನಗ ಬರ್ಸ ಕುಮಾರೆ ಅರೆನ ಎರಮನೆಡ್ ಕುಲೊಂದು ಏಳ್ ಮಾಲಿಗೆಡ್ ಕಂಡಿದ ಕೈಸಂದ್‌ಡ್ ಒಲ್ಪ ಪೋಪಲ್ ಪನ್ದ್ ತೂಪೆರ್. ತೂನಗ ಪನ್ಪೆರ್, ಪಲಿನ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. 'ಅಕ್ಕೆರೆ, ಅಕ್ಕೆರೆ ಒಲೆ ಅವ್ಲೊಂಜಿ ಪೊನ್ನು ಪೋಪೊಲು ಅಲೆನ್ ಲೆಪ್ಪುಲೆ, ನಂಕ್ ಕೆಲಸಗಾವು ಲೆತೊಂದು ಬಲೆ' ಪನ್ಪೆರ್. ಅಪಗ ಬರ್ಸ ಕುಮಾರನ ಪಲಿ ಬರ್ಪೆರ್. ಬತ್ತ್‌ದ್ "ಓಡೆ ಪೋಪಿನಾಲ್?" ಅಪಗ "ಬೆನೆರಾತ್ ಬೇಲೆ ಓಲುಂಡು, ಉನೆರಾತ್ ನುಪ್ಪು ಓಲುಂಡು? ಅಡೆಗ್ ಯಾನ್ ಪೋಪಿನಿ ಪಂದ್" ಪನ್ಪೊಲು. ಅಪಗ ಆರ್ ಪನ್ಪೆರ್, "ಅಪಗ ಎಂಕಲ್ನ ಇಲ್ಲಡೆ ಬಲ ಬೆನೆರಾತ್ ಬೇಲೆ ಉಂಡು, ಉನೆರಾತ್ ನುಪ್ಪು ಉಂಡು" ಪಂದ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಬರ್ಪೆರ್. ಲೆತ್ತೊಂದು ಬನ್ನಗ ಪನ್ಪೆರ್ "ಅಕ್ಕೆರೆ, ಯಾನ್ ದೆಂಗ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುವೆ, ಇತ್ತೆ ಅಲೆನ್ ಕತ್ತಿ, ಬಲ್ಲ್ ದಾಂತೆ ಒಂಜಿ ಕಟ್ಟ ತಪ್ಪು ಕನರೆ ಪನೊಡು" ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಅಪಾಂಡ "ಪೋ ಒಂಜಿ ಕಟ್ಟ ತಪ್ಪು ಕನಲಾ" ಪಂದ್ ಬರ್ಸ ಕುಮಾರನ ಪಲಿ ಪನ್ಪೆರ್.

ಪೋಪೊಲು ಬಲಿತೊಂದೆ. ಐಕ್‍ಲಾ ಮನಿಪುಜಲ್. ಇನಿ ಕಾಡ್ ಗುಡ್ಡೆ ಒವ್ ಇಂದ್ ಯಾನ್ ತೂತಿಜ್ಜಿ ಪಂದ್ ಬುಲ್ಪಿವಲ್. ಅಪಗ ಅಡೆ ಪೋಪೆರ್ "ದಾಯೆ ಬತ್ತಿನಿ ಪನ್ನಾ ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಐಕ್‍ಲಾ ಮನಿಪುಜಲ್. ಏರ್. ಕಡಪುಡ್ಡಿ ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಐಕ್‍ಲಾ ಮನಿಪುಜಲ್, ಅಲ್ತ್ ಪೋಪೆರ್. ಒಂಜಿ ಕಟ್ಟ ತಪ್ಪು ಕುತ್ತುದು ಮೋಲ್ನ ಮಂಡೆಗ್ ಪತ್ಪೆರ್.

ಕನಪಲ್ - ಪಾಡ್ಪಲ್, ಮೆರೆಡ ಮನಿಪುಜಲ್ ಅಪಗ ಪನ್ಪೆರ್ "ಅಕ್ಕೆರೆ, ಅಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಪುಡಾಯಿ ಕೈ ಕುಂಟು ಕೊರ್ಲೆ, ಕಲ್ಲ್‍ದಾಂತೆ, ನೀರ್ ದಾಂತೆ, ಕೊಂರ್ರ್ಗುದ ತೂಯಿತಲಕ್ಕ ಮಲ್ತ್ ಕಂತ್ ಕೊರಡ್‍ರ್ಲೆ ಕಡಪುರ್ಲೆ" ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಆತ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಒಂಜಿ ಪುಡಯಿಡ್ ಕೈಕುಂಟುನು ಕೊರ್ದ್ವು, "ಇಂದ ಕೊನೊ ಕಲ್ಲ್‍ದಾಂತೆ, ನೀರ್‍ದಾಂತೆ ಕೊಂರ್ರ್ಗುದ ತೂಯಿತಲಕ್ಕ ಮಲ್ತ ಕನೊಡು ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಅವುಲ್ಲ ಪೋದು ಬುಲ್ತುದೇ ಕುಲ್ಲುವಲ್. ಅಡೆಗಲ್ ಪೋಪೆರ್ "ಈ ದಾನೆ ಬತ್ತಿನಿ ಪನ್ನಾ?" ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಐಕ್‍ಲಾ ಮನಿಪುಜಲ್. "ಈ ಕಲ್ಲ್‍ದಾಂತೆ ನೀರ್‍ದಾಂತೆ ಎಂಚ ಅರ್ದ್ವವಾ? ಪಂದ್ ಕೇನ್ಪೆರ್. ಐಕ್‍ಲಾ ಮನಿಪುಜಲ್. ಅಲ್ಲ್‍ಲಾ ಶಾಪ ಕೊರ್ಪೆರ್ - "ಉಂದು ಕೊಂರ್ರ್ಗುದ ತೂಯಿತಲೆಕ್ಕ ಆವೊಡು" ಪಂದ್ ಶಾಪ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಐರ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಇಲ್ಲಡೆ ಬರ್ಪೊಲು.

ಬರ್ಸ ಕುಮಾರಗ್ ಪೊಣ್ಣು ತೂತುಂಡು ಪೊನ್ನು ತೂಂಡಾ ಪಲಿಡ ಪನ್ಪೆರ್ "ಅಕ್ಕೆರೆ ಎಂಕ್ ಪೊನ್ನು ತೂತಿನಡೆ ಕಡಪುಡ್‍ದಲೆನ್ ವಾ ಸಾದಿಯೇ ಪೋಪಲ್, ವಾ ಸಾದಿಯೆ ಬರ್ಪಲ್ ಪಂದ್ ತೂವೊಡು ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಪಗ ಬರ್ಸ ಕುಮಾರನ ಪಲಿ ಬೆರಿಟ್ ಬರೆಪೆರ್ ಕಕ್ಕೆದ ಬರವು" ಮೊಲನ್ ತೂಯಿನ ಸಾತಿಗೆ ಪಾಶನ ಪಾಡ್ದ್ ದೆಪ್ಪೊಡ್.

ಓಲು ಪೋಪಲೊ ಪೋ ಪೋ ಪೋದು ಅಲೆದ್ರ್ಂಬು ಒಂಜಿ ಒಂರ್ರ್ಕುಡು ಪೋದು ಉಂತ್ಪೆರ್. ಅಪಗ "ದಾನೆ ಬತ್ತಿನಿ. ಏರ್ ಕಡಪುರ್ನಿ"ಪನ್ಪೆರ್. ಐಕಲಾ ಮನಿಪುಜಲ್. "ತೂಕ ನಿನ್ನ ಬೆರಿ ತೂಕ" ಪನ್ಪೆರ್. ಬೆರಿ ತೂಕ ಪನ್ನಗ ತೋಜಾವೊಲು. ಬೆರ ತೂನಗ "ಮೊಲೆನ್ ತೂಯಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಪಾಶನ ಪಾಡ್ದ್ ದೆಪ್ಪೊಡು" ಪಂದ್ ಪಲಿ ಬರೆತೆರ್ ಆ ಬರವನು ಮಾಜಾವೆರ್. ತಂಗಡಿ ಮದ್ಮೆದ ದುಂಬುನಾನಿ ಕಡಪುಡೊಡು ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡು ಮೊಲೆನ್ ತಾಂಕೊಡು, ಅಲೆಟ್ ಕೈ ದೆಕ್ಕಾವೊಡ್" ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡ್ ಬರೆಪೆರ್. ಮೋಲು ಸೀದಾ ಪೋಪಲ್. ಪೋ ಪೋ ಪೋದು ಅಡೆ ಪೋನಾಗ - "ದಾನೆ ಬತ್ತಿನಿ? ಕೇನುವೆರ್ ಅಪಗ "ಎನ್ನ ಬೆರಿ ತೂಲೆ

ಬೆರಿ" ಪಂದ್ ಪನ್ಪಲ್. ಮೊಕುಲು ತೂಪೆರ್. ಭಾರೀ ಖುಷಿಯಾಪುಂಡು. ಮೊಲೆನ್ ಕುಲ್ಲಾವೆರ್. ಭಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡು ತಾಂಕುವೆರ್. ತಾಂಕ್‌ದಾದ್ ಎಡ್ಮೆನಾನಿ ಕಡಪುವೆರ್. ಬನ್ನಗ ಬರ್ಸ ಕುಮಾರನ ಪಲಿ ಪನ್ಪೆರ್, "ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೇ ನನಲಾ ತಯ್ಯಂದೆ ಉಲ್ಲೊಲ್ಲತ್ತ್" ಮದ್ಮೆದ ದುಂಬುನಾನಿ ಪನ್ಪೆರ್ "ಆಲ್ ಅಕ್ಕೆರೆ, ಬತ್ತೊಲತ್ತ್ ಎಲ್ಲೆ ಅಲೆನ್ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡು ಐತ ಮಲ್ಪೊಡು, ಬಂಗಾರ್ ದೀದ್, ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲುದ ಸೀರೆ ತುತ್ತಾವೊಡು ಅಲೆಗ್" ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. "ಆವು" ಪನ್ಪೆರ್. ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡು ಐತ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬಂಗಾರ್ ದೀಪುವೆರ್. ಒಂಜಿ ಅರಿವಾನೊಡು ಎಣ್ಣೆ ಮೈಪುವೆರ್. ಒಂಜಿ ಅರಿವಾನ ನಿನೆ ಪಾಡ್ವೆರ್. ದುಂಬುಗು ಬರ್ಸ ಕುಮಾರನ ತೇರ್ ಪೋನಗ, ಐತ ದುಂಬುಡ್ದು ಮೊಲೆನಾ, ಒಂಜಿ ಅರಿಯಾನ ಎಣ್ಣೆ, ಒಂಜಿ ಅರಿಯಾನ ನಿನೆ ಪಾಡ್ದ್ ಮೊಲೆನ್ ದುಂಬುರ್ದ್ ದೀಪ ತುಂಬಾವೆರ್. ಎದುರ್ ತೇರ್ ಪೋಪುಂಡು. ತೇರ್‌ದ ದುಂಬುಡ್ದು ಮೋಲು ಉಲ್ಲಲ್. ಆತಾನಗ ಪನ್ಪೆರ್ ಪಲಿಡ, "ಅಯ್ಯೋ ಅಕ್ಕೆರೆ ಈತ್ ಪೊರ್ಲುದ ಸೀರೆ ರಾಕಿ ಬಂಗಾರ್ ನಮ್ಮ ಪೊತ್ತುದು ಸುಡು ಸಿಕಾರಿ ಆಪುಂಡೆ" ಆನಿದಗ್ ಬಾಯಿ ಜಪ್ಪುವಲ್, "ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೆ ಈರ್ನ ಬಂಗಾರ್, ಸೀರೆ, ರಾಕಿ ಪೊತ್ತುದು ಸುಡು ಸಿಕಾರಿ ಆನಗ ಎನ್ನ ಜ್ಯುವ ಎಂಚಾವಂದ್? "ಅಪಂಡ ಇನಿಕ್, ನಿಕ್ಕ್ ದೇವೆರ್ನ ನೆನಪು ಪುಟ್ಟುಂಡ, ಈತ್ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊರ್ಂಡ್ಲಾ ನೆನಪು ಪುಟ್ಟುಜಿ ನಿಕ್ಕ್" ಪನ್ಪೆರ್. ತೇರ್‌ಡ್ದ್ ಜಪ್ಪುವೆರ್. ತೇರ್‌ಡ್ದ್ ಜತ್‌ದ್ ಅಲೆನ್ ಮದ್ಮೆ ಆಪೆರ್. ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಲೆತೊಂದು ಬರ್ಪೆರ್. (ಪೊಣ್ಣು ತೂತಿನ ಬುಡ್ಪೆರ್ ಅಲೆನ್ ಮದ್ಮೆ ಆಪೆರ್) ಲೆತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಏಳು ಮಾಳಿಗೆಗ್ ಪೋದು ಪೂರಾ ಸಂಗತಿ ಮೋಲ್ಡ ಕೇನುವೆರ್. ಅಪಗ ಪನ್ಪೊಲು "ಇನಿಗ್ ದಾನೆ ಪನ್ನಗ ಎನನ್ ಕೆರೊಡು ಪಂದ್ ಕಾತರ್ ದೇವರೆ. ಕೇರಿ, ಮರಿ, ಅವು ಉಂದು ಪಂದ್ ದಿಂಜಾಯರ್, ಎನನ್ ಕೆರೊಡುಂದು ಕಾತರ್" ಪಂದ್ ಪನ್ಪಲ್. ಪನ್ನಿಲಕ್ಕನೆ ಸೀದಾ ಸೂಲೆತ್ತಿನಡೆ ಬರ್ಪೆರ್. ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸೂಲೆನ ಅರಮನೆನ್ ಪೊತ್ತಾದ್ ಸುಡು ಸೂಕರೊ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮೊಕುಲು ಬಾರಿ ಸುಖ ಸಂತೋಷೊಡು ಇತ್ತೆರ್.

ಪಂಡಿನಾರ್ : ಪದ್ದಕ್ಕ ಬೆಳ್ಚಡ್ತಿ, ಎಕ್ಕಾರು
ಬಾಕ್ಲರಕೋಡಿ
ಎಕ್ಕಾರು ಅಂಚೆ
ಮಂಗಳೂರು, ದ.ಕ.

ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಕತೆ

ಒರ ಬಿರ್ತಿ ಬಲ್ಲ್ ಪಾಡೊಂಡ್ರೆ ಪೋಯಲ್ಗ್. ಪೋನಗ ಒರಿ ತೆಂಬರೆದಾಯೆ ಬತ್ತೆಗೆ. ಅಪಗ ಬಲ್ಲ್ ಪಾಡೊಂಡ್ರೆ ಪಿದಡ್ದಿನಾಳ್ ಇಂಬೆಡ "ಎಂಕ್ ತೈಯ್ಯರೆ ಬಲ್ಲ್ ಪಾಡ್ದ್ ಕೊರು" ಪಂದ್ ಕೇಂಡೊಳ್ಗ್. ತೆಂಬರದಾಯೆ ವೊಳೆಡ ಇತ್ತಿ ಬೆಂಡೊಲೆ ತೂಪೆ. ವೋಲು ತೈತೊಲ್ಡ ವೋಲ್ನ ಬೆಂಡೊಲೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು, ಪಂದ್ ಎನ್ನುವೆ. ಅಂಚನೆ ಆಳ್ ತೈಯ್ಯಡ್, ಬಲ್ಲ್ ಪಾಡ್ದ್ ಕೊರ್ಪೆ ಎಂದ್ ಎನ್ನ್‌ದ್ ಅಲ್ಪನೆ, ಅಯಿಟಿತ್ತಿನ ಎಲ್ಯ ತೆಂಬರದ ಮಿತ್ತ್ ಉಂತುದು, ಮಿತ್ತ್ ಮರಕ್ಕ್ ಬಲ್ಲ್ ತಿಕ್ಕಾದ್, ಆ ತೆಂಬರದ ಮಿತ್ತ್ ಉಂತುದು ಎಂಚ ಬಲ್ಲ್ ಪಾಡುನಿ ಪಂದ್ ಆಯೆನನೆ ಕಂಟೆಲ್‌ಗ್ ಬಲ್ಲ್ ಪಾಡ್ದ್ ತೊಜಪಾವೆ. ವಾ ಶನಿಯಾ ದಾನ್ನ ಆಯೆ ಉಂತ್‌ದಿತ್ತಿನ ತೆಂಬರಿ ಜಾರ್ದ್ ಬಲ್ಲ್ ಕಂಟೆಲ್‌ಗೆ ಕಾಯ್ದ್ ಆಯೆ ಸಯ್ಪೆ.

ಪಂಡಿನಾರ್ : ಗಿರಿಜ, ಎಕ್ಕಾರು
ಬಾಳೆಹಿತ್ಲು
ಎಕ್ಕಾರು ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ
ಮಂಗಳೂರು, ದ.ಕ.

ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ತುಳು ಕತೆಕ್ಕುಲು

1.	ಕೋಟಿ - ಚೆನ್ನಯ	:	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ
2.	ಅಕ್ಕೆರಸು ಸಿರಿ	:	ಎ.ವಿ. ನಾವಡ
3.	ಕೋಡ್ದಬ್ಬು	:	ಡಾ. ಸುಶೀಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
4.	ಪರತಿ ಮಂಗನೆ	:	ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ
5.	ಪುಳ್ಯೂರ ಬಾಚೆ	:	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ
6.	ಅಬ್ಬಗೆ ದಾರಗೆ	:	ಕೆ.ಜೆ. ಶೆಟ್ಟಿ ಕಡಂದಲೆ
7.	ಮೂಂಕು ಸಂಬಳೊ	:	ಡಾ. ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ
8.	ಮಗೆ ಬರವು ಕಲ್ತೆ	:	ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್
9.	ಮಾಯಂದಾಳ್	:	ಯಶವಂತಿ ಸುವರ್ಣ
10.	ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕಲ್ಕುಡೆ	:	ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ
11.	ಬನ್ನಾಲ್	:	ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್
12.	ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲ್	:	ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರು
13.	ಜೋಗಿ ಪುರುಸೆರ್	:	ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ
14.	ಅಗೋಳಿ ಮಂಜನೆ	:	ಗಣೇಶ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್
15.	ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವಂದಿನ ಕೆಬಿಟ್ ಕೇನಂದಿನ	:	ಕೆ.ಆರ್. ರೈ
16.	ದೇವು ಪೂಂಜೆ	:	ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ
17.	ಮಾಯೊದ ಪೊಣ್ಣು	:	ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ
18.	ಅಜ್ಜಿ ಕತೆಕುಲು	:	ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ
19.	ಅಪ್ಪೊದಡ್ಯೆ	:	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
20.	ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯೆ	:	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್